

IIMI
631.7.8
G226
~~KOR~~

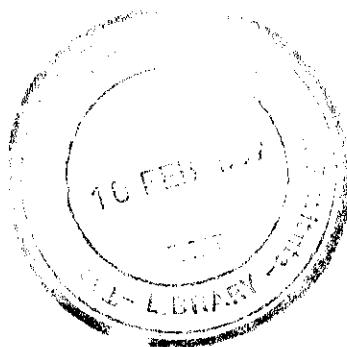
inf gam manut | inf gam system | farm particip | orswazha krey

training

BURKINA FASO

Ministeer Deta Ween-viuugā
la koomā soogo

Tens ne taab sull sēn get ko-
waandem bāt zāab yel soogo
IIMI

Ko-waandmā tuum sigl g sull
sēn be Burkina Faso IIMI / B.F

Sull zāab a tuumā pugē
na-kēndr bāngr sebre

Pipi sebre : Ko-waandemā tik-to n paam pāng sullā sōng-n-
meng sebre, sullā tuum fāa sigl g pugē, sullā neba wum-taab
pugē, la sulla goosneer mi-tiir noy bāng-n-tū pugē.

yuumd 1996 soabā,
yuum sar kiuugu

A Silvē B. Korgo

Tiussogo

Koperatiif rāmbā fāa, wakat koeeeg bī wakat wok bilf pugē, tara zā-m-meng tulsem : teeg-m-meng kāng tōogā tūuda ne zāmsgo.

Koperatiif rāmbā nebā daar-buud fāa zāmsg yīnga, sebā sēn nan tigima, b na n tūu buudā goam tuum minim zāmsg nao-kēndre, Burkina Faso ko-waandmā yel-gētb sull sēn boond tī porze Manazma de lirigasēo / Burkina Faso (peyemi/BF) sēn zīnig bāo-puga kēedbā fāa yīnga. Seb bāmbā sēn maan n na n kō sēn kēesd-b b toog ko-waandmā zīs gesg weenngē wā na n sōnga koperatiif rāmbā zāadb tī b tōog n zīnig koperatiif zā-m-meng sull tūrga. Seb kāensā biis toor-toor sēn tigim taabā na n kōo neb nins fāa sēn be tuumdā pugē, sēn pē-b la sēn zār-ba, sogsg buud fāa sēn kēed koperatiif minim tuuma siglg pugē neba wūm-taab pugē, la goosner mi-tiir noyā bāng n tū pugē.

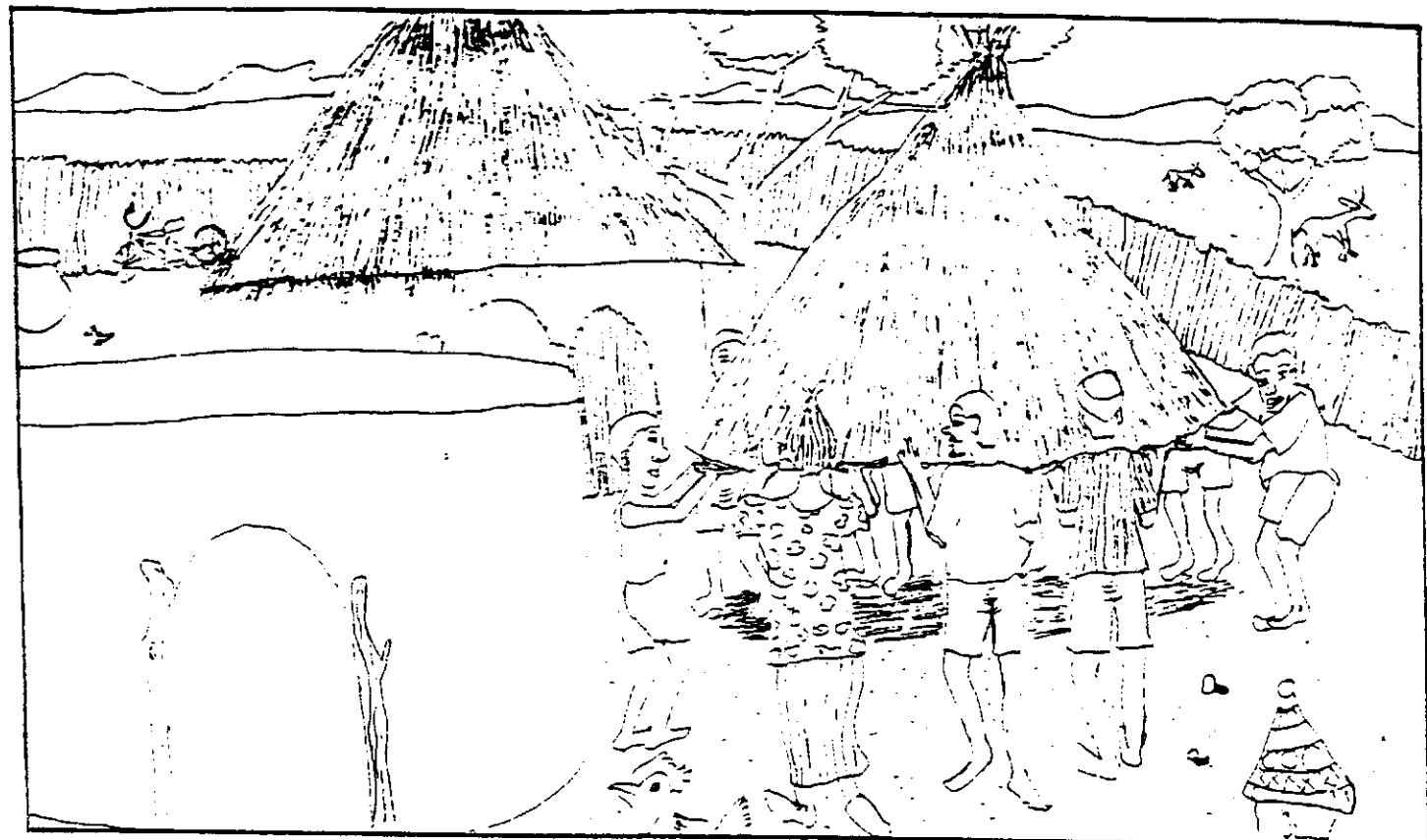
Seb-vāoog toor-toor d sēn na n tik n paam bāngrā la woto :

Seb-vāoog (s.v) a 1 koperatiif sēn yalga;
s.v a 2 koperatiif noy;
s.v a 3 koperatiif yōgeng sebre;
s.v a 4 sull fāa tuumtumdi;
s.v a 5 sullā taoor dāmb tuuma;
s.v a 6 sull taoor dāmb neb zīnigr noy-sebre;
s.v a 7 zāmsgā.

- 1) n zāms n tōog n tum sōama
- 2) kom-kāsems kaoreng zāmsg nao-kēndre

s.v a 8 tigsg siglg so-tūudi
s.v a 9 yell kelg-n-togs so-tūudi : togsgā - seb-gundi
s.v a 10 koperatiif pugē neb vūm la laog yel-zīsdo
s.v a 11 koperatiif vūm ne sēn be-b kēenga
s.v a 12 koperatiif meng-zāab magbo (siglgā, noyā la ligdā yelle)

Pipi naande : Tik-to-n-paam-pānga (yaa koaadba lagem-n-taarā zāab yvare)

Pipi seb-vā-nenga : koperatiif yaiga

koperatiif rāmbā siglə singa nasaara naamē. Tēn-yāmbdbā ra siginda koob para tēn-bil fāa pugē, nasaarā zamaan yīnga.

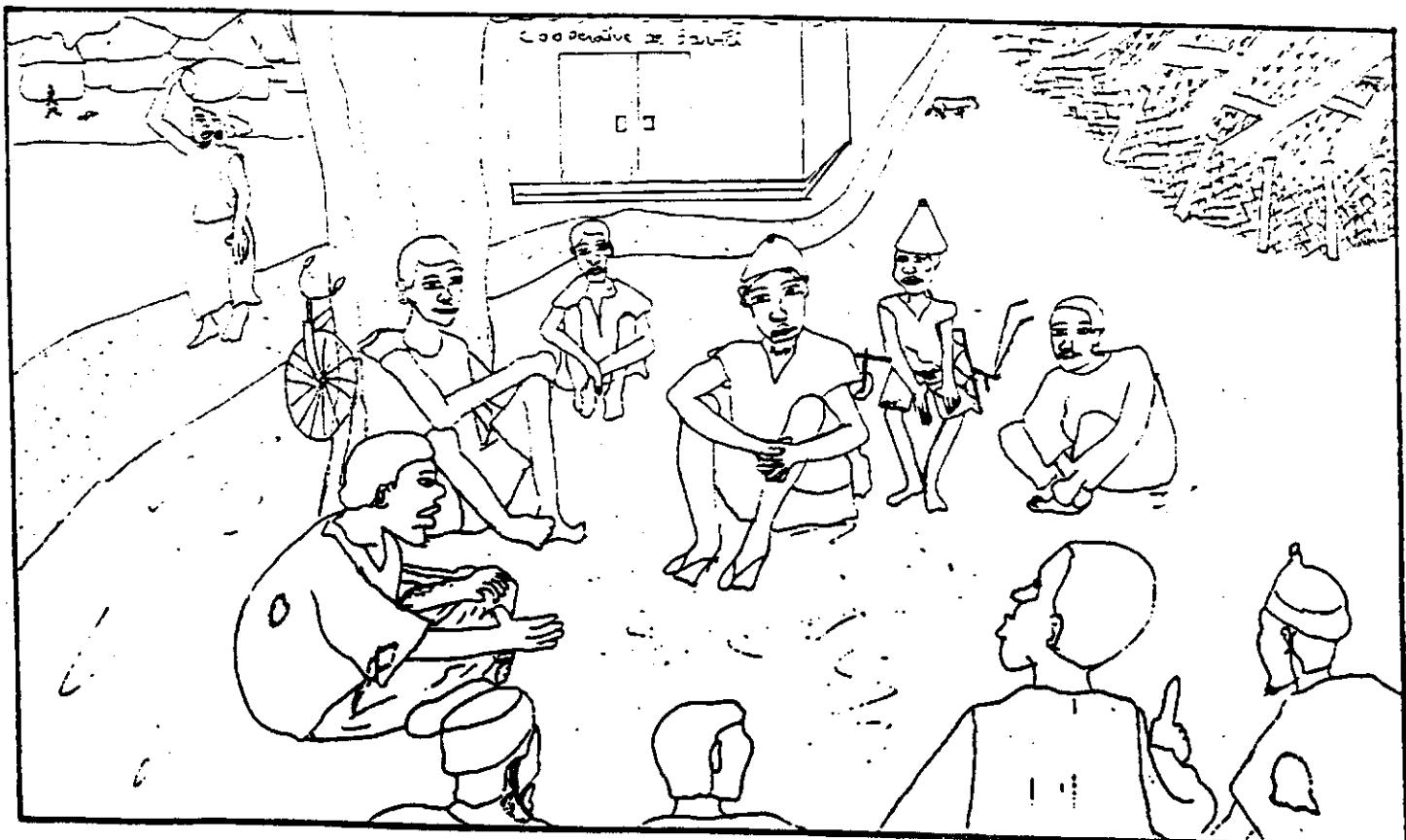
Rog-n-mik para wā yidgame n kō nebā yam tū b sing koperatiif rāmbā siglgu; yaa Burkina Faso soog-m-mengā paoong pipi yuumma (1960) la yam kāngā kē nebā.

Rūndā, ka-kooadb sul buud toor-toor d sēn tōe n yā la woto :

1- Tēn-bāoonsē lagem-n-tayā, tū b boond tū gurpema vilazoa (GV) bū tēn-bāoones koperatiif bula (gurpema vilazoa perekoperatiif) : Buud a naas (4) n be.

a) Ka-kooadb sul sēn ya rap a yen-yen tū b boond tū rap sula : gurpema vilazoa maskilē (GVH)

Naand a 2 soaba : Rap tik-to-n paam pāng sulli

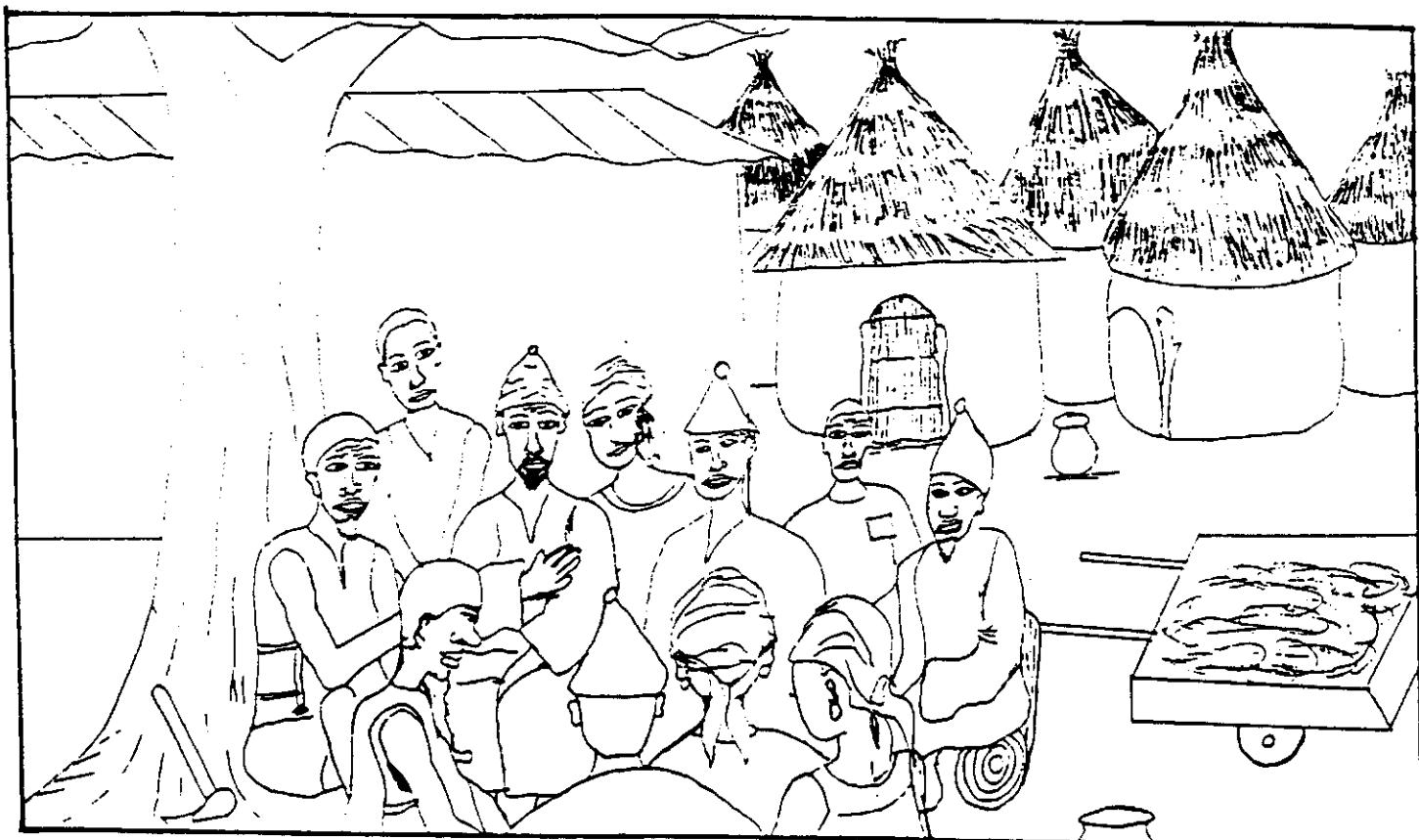
b) Ka-kooadb sul sēn ya pagb a yen-yen tī b boond tī pagb sula : gurpema vilazoa Femine (GVF).

Naand a 3 soaba : Pagb tik-to n paam pāng sulli

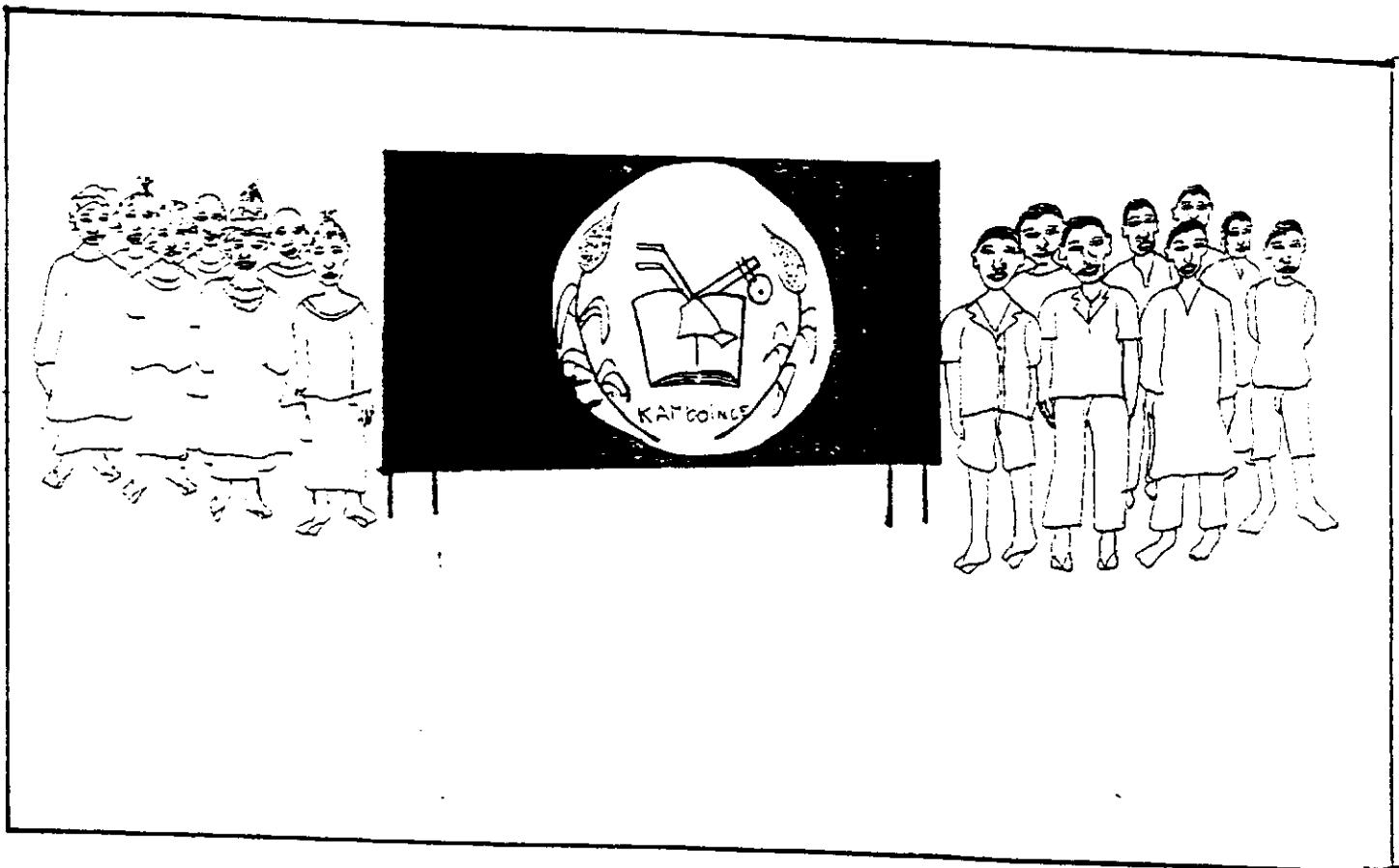
d) Ka-kooadb sul sēn ya rap la pagba, tī b boond tī rap la pagb sēn
lagem-taab sula : gurpema vilazoa migs (GVM)

Naand a 4 soaba : Rap la pagb tik-to n paam pāng sulli

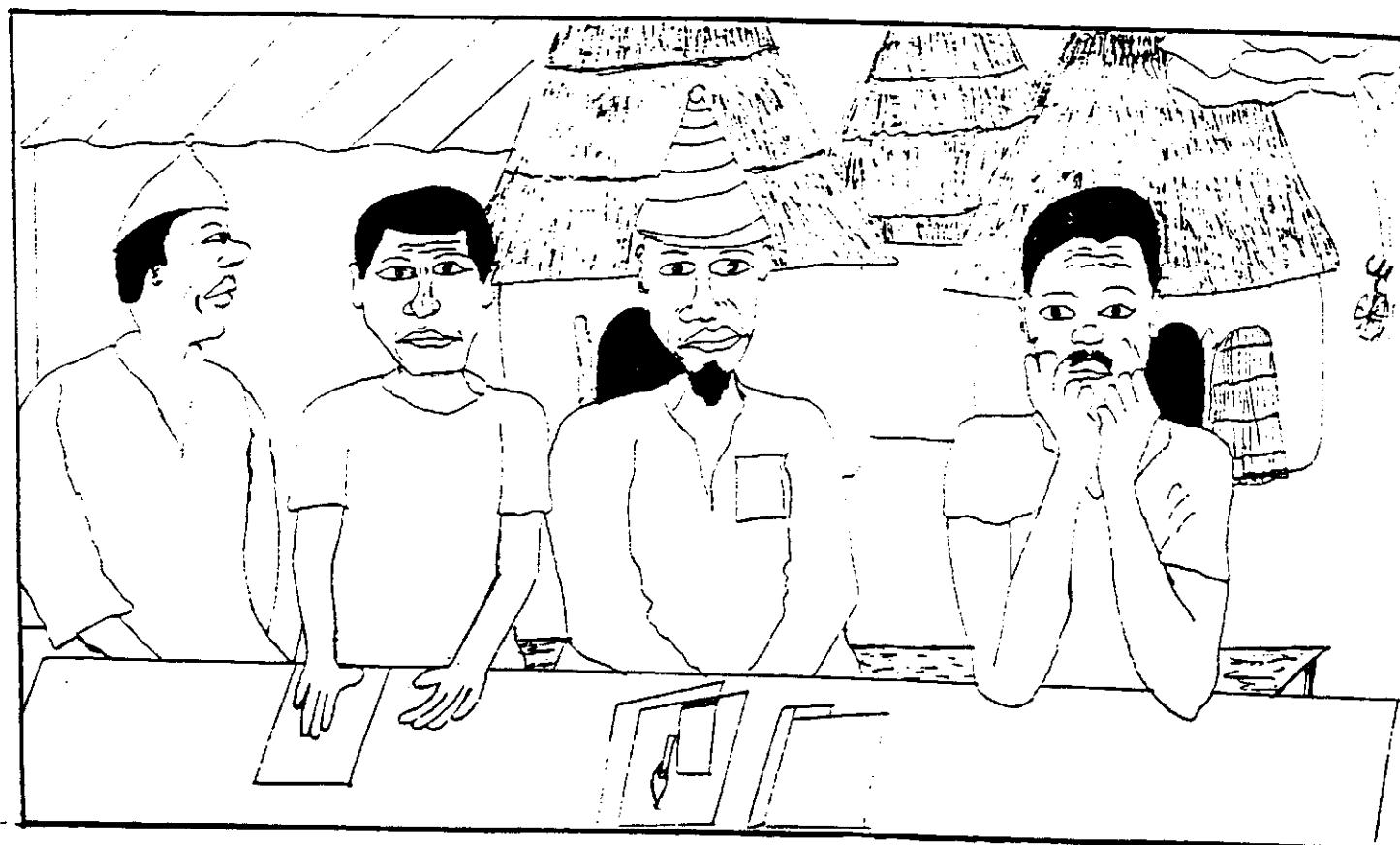
e) Ka-koaad-poal sula : gurpema de zen agirkilteer (GJA) yaa kom-bulba, (kom-pugli la kom-dibli) sēn yi koob manambs karen-dotē (seyefzīya).

Naand a 5 soaba : Koob karen-doog sēn boond ti etziya wā karen-biis tik-to n paam pāng sulli (tik sebr n tam ne koob te-poalā n paam nafrē)

Neb a naas (4) n be gurpema vilazoa taoore. Yaa :
kāsem a 1
kāsem-pugdg a 1
seb-gulsd a 1
ligd zāad a 1

Naand a 6 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sull poll taoor dāmba

Sēn na yil n yi gurpema vilazoa koperatiif bulli, nebā sōor ka tog n paoog neb 15 ye.

Seb sēn kēed koperatiif yel-segdī la a zāab wēegē la sēn pugdā :

a) Yel-segdī seba (koperatiif pugē vuum noor tūudum sebre, neba fāa sōor sebre, sebr hokomseer sēn yiis n wilgdē t'a mii koperatiifā tiiri, ligd kēesg la a yiisg sebre.

b) Koperatiifā zāab seba

gurpema vilazoa koperatiif bull yaa ka-koaad-pool sulli, sēn na n ka tar minim tūvmdā pugē ye.

D ning d yamē : gurpema nins sēn ka tar-b mi-m-tiir sebrā yaa soog-m-meng rāmba.

2 Koperatiifā

Yaa sasa ninga gurpema wā sēn tar a yel soay : zīg fāa a tara koagenda sēn tar pāng wusgo, bala, mi-m-tiir sebrā yiisg tūu ne nin-kāseng noore (ka-koaaadbā lagem-n-tay yel-get soog taoor soabā nengē).

yaa neb a 5 n dabd 10 n segd n be koperatiif taoore.

Kasem soab a 1 ne a pugdga.

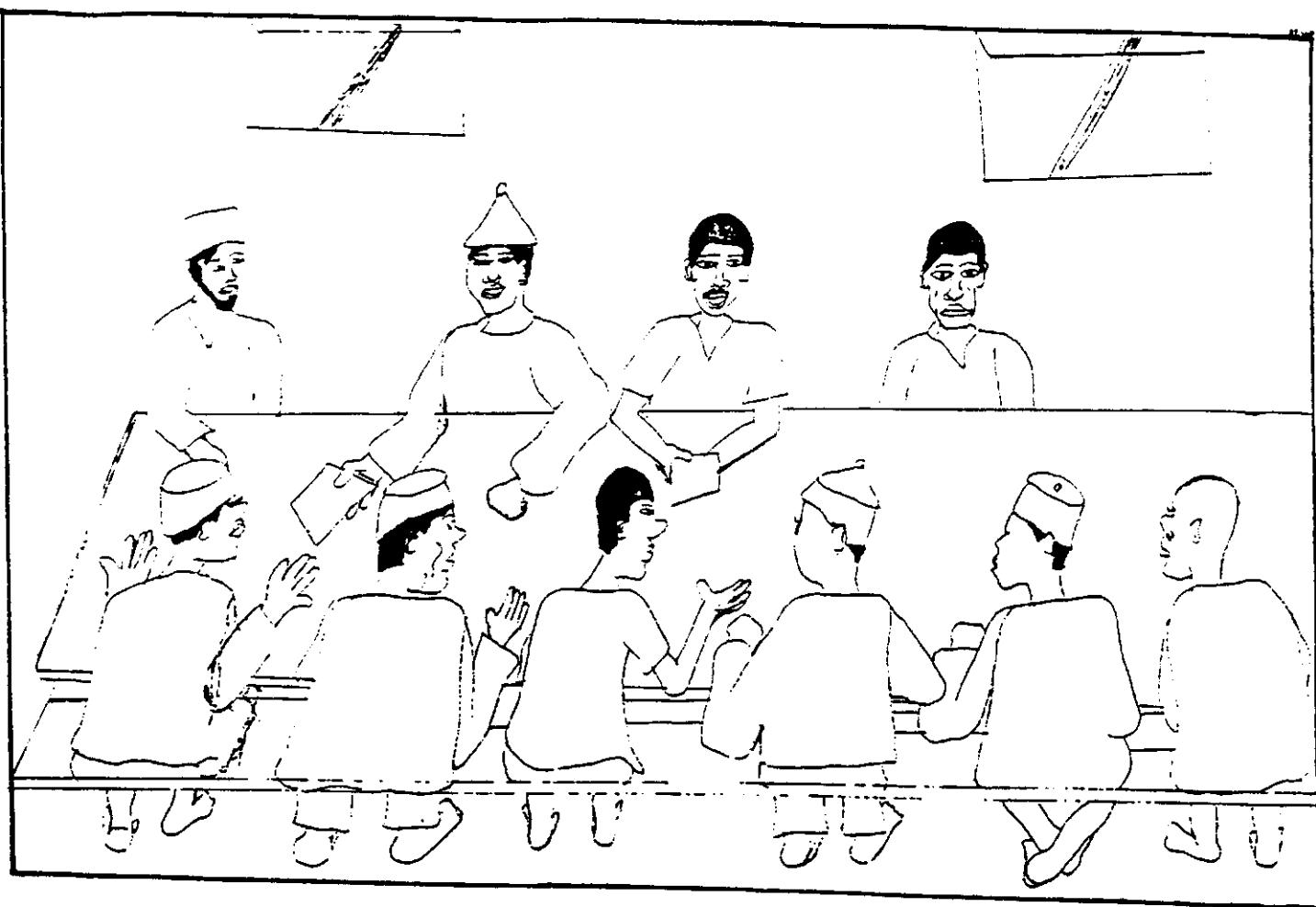
seb-gulsg kāsem a 1 ne a pugdga.

ligd zāab kāsem a 1 ne a pugdga.

kibay kīt kāsem a 1 ne a pugdga.

yōgeng kāsem a 1 ne a pugdga

Naand a 7 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng nao-kēndr sull taoor dāmba.

Seb sēn kēed koperatiif yel-segdī la a zāab wēengē.

a) yel-segdī seba (koperatiif pugē vūm noor tūudum sebre, vigl seba, nebā fāa sōor sebre, mi-m-tiir sebre, ligd kēesg la a yiisg sebre).

b) koperatiifā zāab seba.

Ka-koaaadb sul a taab yalē sēn zuug koperatiif rāmbā me n be, Yaa :

a) Ka-koaaadb-sul lagem-n-tayā : Iniyō de zoorganizasēo peyizan

Gurpema vilazoa bī koperatiif rāmb wusg tōe n lagma taab n tum. Ka-koaaadb sul lagem-n-taar tara zu-loeese, la a le tara yel-segd-tūse, tū suil zall ka tōe n paam ye : makre (paam ligd n tum yell ka toog ye).

b) koperatiif rāmb tingu

1) yaa gurpema koperatiif bul bī koperatiif rāmb n lagemd taab n maan koperatiif tingu. Koperatiif rāmbā tingu sōor nan ka waoog tōnd tēngā ye.

2) Koperatiif rāmba tingu sōdgr pugdga : Koperatiif rāmba tingu ne b tumd-n-taasā maanda tum buud fāa b sēn tōe. B tōe n yū koob tumā, bī tum a taaba. D yāta : koob tum koperatiif rāmba, tūs selb la zīm-yēed tuma, nug-tum-minim la lozin tuma, meng yīng bī taab yīng tuma, noor dūb tuma, meebleb bī yir tiligr tuma, ligd bīngr bī samd kūun tuma. B ka tōe n sōdg fāa ye.

a) Koperatiif rāmbā tingu lagem-n-tayā.

Sēn na yū n tum n paam yōodo, koperatiif rāmbā tingu sēn wēnd taaba tōe n maana lagem-n-tayā. Sēn tūud soolem vēenem tēka, koperatiif rāmbā tingu pugda taab wa sēn na n wilgā.

- Iniyō Depagtmantal, koperatiif rāmbā sēn tigim taabā zu-raoog soab sā n be Depagtmā yēng pugē.
- Iniyō porvensiyal, Iniyō depagtmantal rāmbā sēn tigim taabā zu-raoog soab sā n be porvēns yēng pugē.
- Iniyō rezlyonal, Iniyō porvēnsiyal rāmbā sēn tigim taabā zu-raoog soab sā n be (rezlyō) baobg a ye pugē.
- Iniyō nasēonal, b sā n tigimda Iniyō rezlyonal bī porvēnsiyal rāmba.

b) Federasēo rāmbā

Iniyō nasēonal rāmbā tōe n tigma taab n maan federasēo a ye bī wosgo, sēn na yūl n zab n fāag b nebā teed bī b paoongo.

Sebr a yiib soaba (F2). Koperatiif rāmbā noy

Tēn-bil pugē, zak fāa tara a meng vūm noy : raopā, pagbā, kambā, ned fāa mi a zīig la a tuumd zakā pugē, sēn na yīl tī zakā ned kam fāa sūur yīl noogo. Zakā ned fāa miimi t'a laafī, a ruubo" a futu, a kaoreng la a pakr a taab fāa yēl bee ne zagsā pipi zu-soben-dāmba. Yaa boto ne koperatiif sēn tigim neb wusgo, t'a paoong be ne a nebā yel-pakdī la b yel-segdī noy reegre.

a) Koperatiif neb yel-pakdī

Tuum-sōngo, koperatiifā tuum nao-kēndr tūubu, tigsā kēngre, sam la koom ligd yaoobo, koobā sasa rāmb no-gānegdī la koomā reegr wakato, tī ketē.

b) Koperatiif neb no-segdī

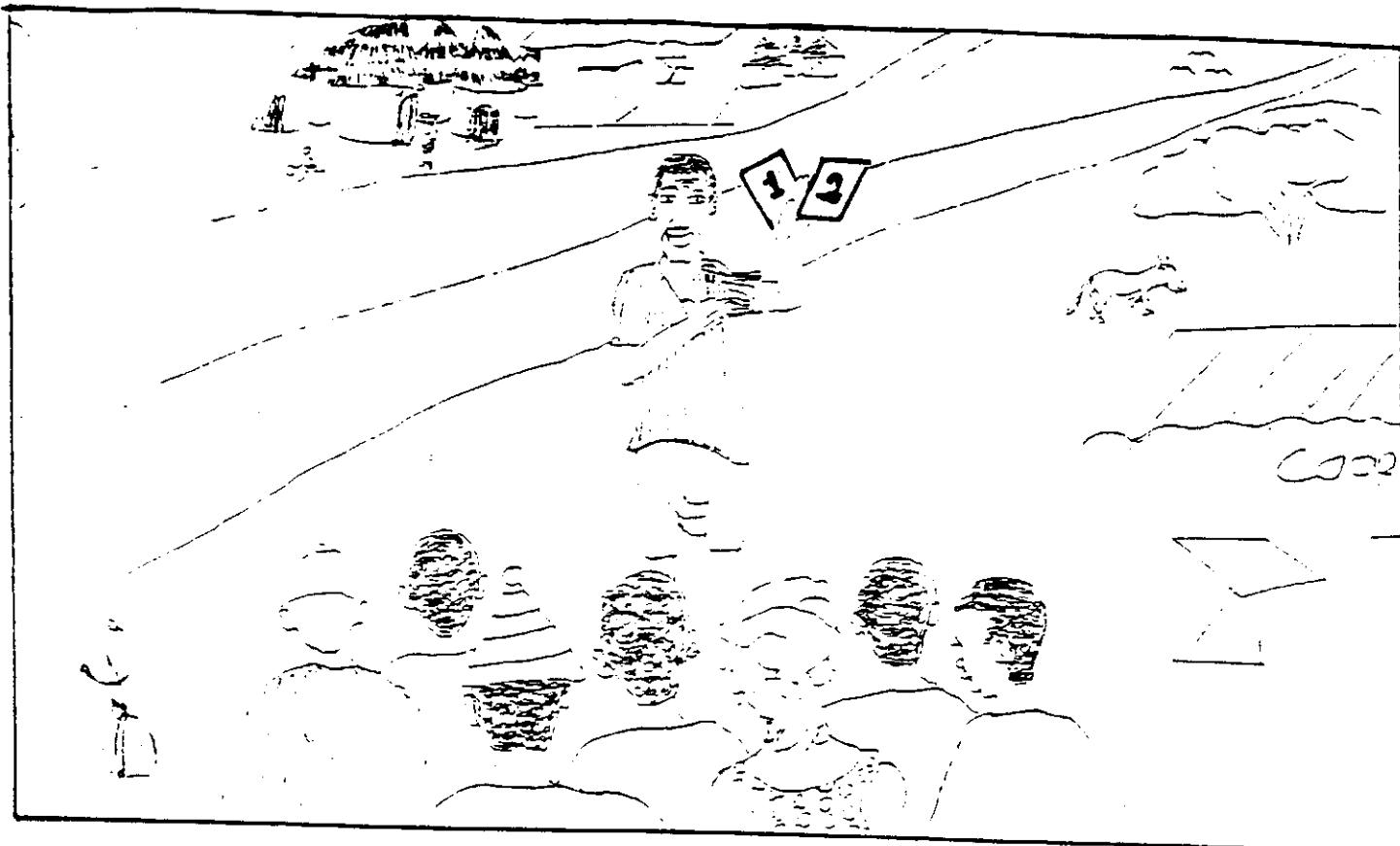
koperatiif nebā segd n paama : zāmsgo, kibay, taoor dāmb yākre (vote), samde, tuum teedo, gomd leokre, sōngr vūm weengē, koom sēn na paam n zāgs parselle, tuum sōng wilgri, ko-buudā, koobā te-tūudsi (bōn-buudu, tīto,...) tīto, tī ketē.

d) Viglg sēbā vōore

Yaa viglg sēbā n kōt no-gānegdī la kibay koperatiif luglg la a zāab weengē.

Yūrā, tulsmā, kaoosgā yūum sōore, nebā halhaale, tuumā ween-viung teka, zu-raoog soabā sēn na n zīndē wā, ned fāa tuumd kūuni, kēed fāa vūm yel-segdī wilgri, tigsā sasa, sibgr buud ned sēn tōe n paam, koperatiifā sā n tika wēnd sor bī a sā n ka tūusd neda, tuum sēn tōe n maan a pugē, tī ketē.

Naand a 8 soaba : Ko waandmā tik-to n paam pāng sull taoor soabā wilgda mui-koaaadbā, zems-n-taarā noy sebre, la a vuumā nao-kēndr sebr yōodo.

- ① yao estati wā sebre.
- ② yao Regelma ānterierā sebre.

e) Pugē vuum noor tūudum sebrā vōore

Koperatiif pugē vuum noor tūudum sebrā lekda viglg sebrā, yē n wilgd koperatiifā neb yel-pakdī la b yel-segdī vēenega, noy nebā sēn tog n sak n deeg n vuind ne taab ne waoogre.

f) Ligd kēesg la a yiisg noy sebrā vōore

Yaa ligd zāab sebr n sōngd tū b bāng koperatiifā tuum sēn kēnd to-to. Ligd kēesg la a yiisg sebrā wilgda sibgr koperatiif sēn segd-ne takī, a sā n wa kēed moogo. (a tuuma sā n ka wa le lebd be).

Sebr a taab soaba (F3) : koperatiif yōgeng sebr

Lagem-n-taar tūum buud fāa tara a toorē yōgeng soay, kaanē, tōnd na n mak n wilga koom tūum koperatiif rāmbā sēn sigl g to-to. sā n ya ne sebā sēn wilgdā, tigs-kāsengā n ya yōgengā yēg-raoogo. ti sagendbā sull pugda. Sagendba sull sōngdba (tūum mitb sulā) sēn sōngd-b koperatiifā n be keengā (seyerpeya, oyenba, porze sāns, porze reziyono, porze Manazna de lirigasēo sēn be Burkina Faso, Sonakaoor, Inera).

Ko-waandem koperatiif yōgeng sebr makr yaa wa sēn pugdā.

Naand a 9 soaba : Ko-waandem tik-to n paam pāng sull sēn sigl to-to.

Nug tuum buud fāa sēn be tara a siglg na-kēndre. Kaanē, d na n wilga ko-waadem tik-to n paam pāng sullā sēn siglg b nebā to-to tuuma sōmblem baoob yīnga. Sigl kānga maana wala sulā zems-taab noy sebā sēn dat to-to.

Pipi soaba : ko-waandem neb fāa sēn lagem-taab yaa buud a yembre. Buudā toay-toay wā tigsg boondame tū asānbele zenerall ne nansaarde; ya buuudā fāa tigsg bala n tōe n dīk sard tū yell yī sūda.

Yiib soaba : ko waandmā tik-to n paam pāng sullā tara taoor dāmba sēn kogend bāooga koaadb fāa b tuuma pugē.

Tāab soaba : ko-waandma sull taoor dāmb yāka sull bāaneg tū sōngd-b b tuumā pugē.

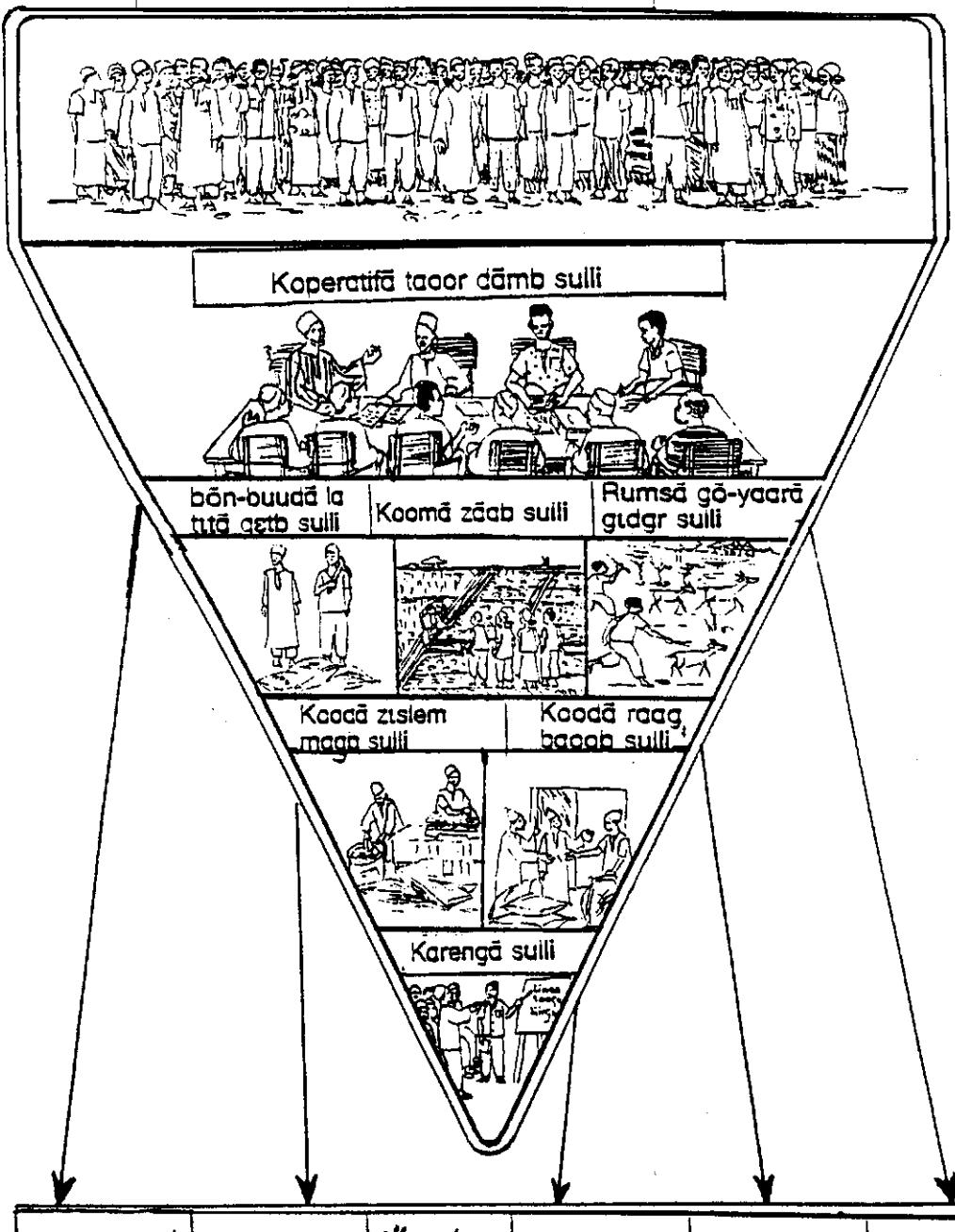
- sōng tū koomā waalg puub yī sōma sulli
- sōng tū birg la bōn-buudā paoong yī nana la tao-tao sulli.
- Sōng tū mui wā bī zeedā biis koosg yī nana sulli (koosmā raag baoob bee ne bāmba).
- sōng tū rūms ra sāam baoogā tuum sulli
- sōng tū bāoogā tumdb bāng buudā goam kareng la a gulsg sulli tū ketē.

A naas soaba : ko-waandmā tik-to n paam pāng sullā tuumnentaasā sēn yaa kēeng rāmba n koagend-b b tuuma fāa pusē wā, bāmb la woto :

- serpeya rāmba : yaa bāmb n tumd koob naab tā wat n wilgd bāta koaadb tuumā buud toor-toore.
- oyenba rāmba : bāmb n met baraas rāmba
- porze sāas : bāmb teenda bāta rāmb ne saglgo, buudā goam kareng la a gulsgo, la ligd sōngr wakat kēere, sā n wa yaa pakr tuuma. B sōngda bāta biru taoor dāmb ne seb sēn maan ne buudā goama, tuuma sōngr yīnga.
- porvēesā sā n tar porze, wala pedeyelze (PDLG) zorgo, sēn be gānzurgā, bāmb me sōngda ko-waandmā sulā.
- IIMI sēn ya wīntoog sēn lūtē ninsabls tēnsā fāa ko-waandmā tuuma, la tēn-gāonga koglg taoor kēnd yam-paal baoob tuum zaka.
- sonakoor (SONACOR) yaa bāmb n daad mui-paokā, b bee Bobo.
- INERA : yaa bōn-bu-paalā baoobo, mui wā bāas tūm baoob zaka.
- Weoogā koglg ne koomā ministr zakē dāmba : yaa zag-kāseng kāng n so Oyenba (ONBAH) la IIMI tuuma fāa seb kumbda taab tēngaongā koglg la koomā ministr zag-kāseng puga.

Koperatif taum yōgemda a wān-wāna ?

Koperatifā neb zāng sulli

Sonakawur	Seyerpeya	* 1	Oyenba	Porze Sāas	Porzelezi Yonall rezyonal	IIMI PMVBF	INERA
-----------	-----------	-----	--------	------------	---------------------------	------------	-------

① Koomā La tengəonga Koglo sootem foomzaka
Tēgre koperatifā taor dāmba sull bāaneg sēn teendba sōor tek pa woto bal ye.

Sebrā a naas soaba (F4) : sull fāa tumtumdi

Sulā puu taab sags a yiibu ;
Tuumdā taoor dāmb sulli : yē n tōkd koperatiif ne tuum-n-taas nins sēn zār-bā.

- Tuum mitbā sulli : yē n sōngd taoor dāmbā tuuma weengē.

a) Tuumdā taoor dāmb sullā

Sull kāngā yaa koperatiifā goosneere. Rē n so t'a ya koperatiifā neb yōgend la b sagenda. Yē n get koperatiifā tuuma fāa gānegre, la b kēn-sōngo. A tūnugda sigl so-tūudi sebrā pāng yaadem teka, n tuum tuum nins fāa tigs kasenga sēn wae n kō-a, bī sēn mi n salg n bobl-a.

- Sullā taoor dāmb tuum-bed la woto :
- n moon tigs kāsengā la a wilg nebā a raare;
- n segl so-tūudi la a yōgem tigs kāsengā tuuma;
- n bao koobā te-tūuds la tit n kō koperatiifā;
- n modg n paam sam ne sam-kōtbā;
- n tik a nug bī a naag n tik a nug ligd yiisg bī a reegr sēb zugu;
- n bilg sibgr buud tigs-kāsengā sasa;
- n pug n ges ligd zāadā tuuma;
- n ges tit sigl so-tūudi sebrā la pugē vūm noor tūudum sebrā reegr yī sōma;
- n kō tumtumdbā kibar fāa ne a wakate;
- n sak n peng ligd-koom (vūm yel weengē);
- n wilg sōngr sēn tōe n zīnd yel-pakr wakato (bugum sabaabo, bāase);
- n yōgem tuum mitbā sul tuuma;
- n kēnd n get bāo-pugā rāmb tuum wakat-wakate;
- n dees sama la kooma yaoodo;
- n zā koperatiifā teed la a ligdā sōma.

N kit tit b tū tigs kāsengā koeesā fāa, la seyerpeya tuum mitbā bī yel-getbā sul sēn guls n wilg b raabā fāa. N maan būmb ning fāa sēn tōe n koglg koperatiifā sēn tare : ligdi, bōn-kēgsdem, la bōn-yōod buuda fāa.

b) tuum mitbā sulā

Tōe tit tuum-mitbā sulā ka be bātā fāa pus ye : sul bāmbā luglg tara yōod kateka.

Pipi, b sōngda tūntumdbā tī b pui tuūma tī zemse; sā n ka tū ne rē, kēer tōe n kītame tī koperatiif tuūm pāng wooge. Sēn le paasde, tuūm mitbā sulā tara pāng sēn ka to koperatiifā pug tuūmē, tī ba ne taoor dāmbā sull sēn zem to-to, a ka tōe n maan a yembr ye.

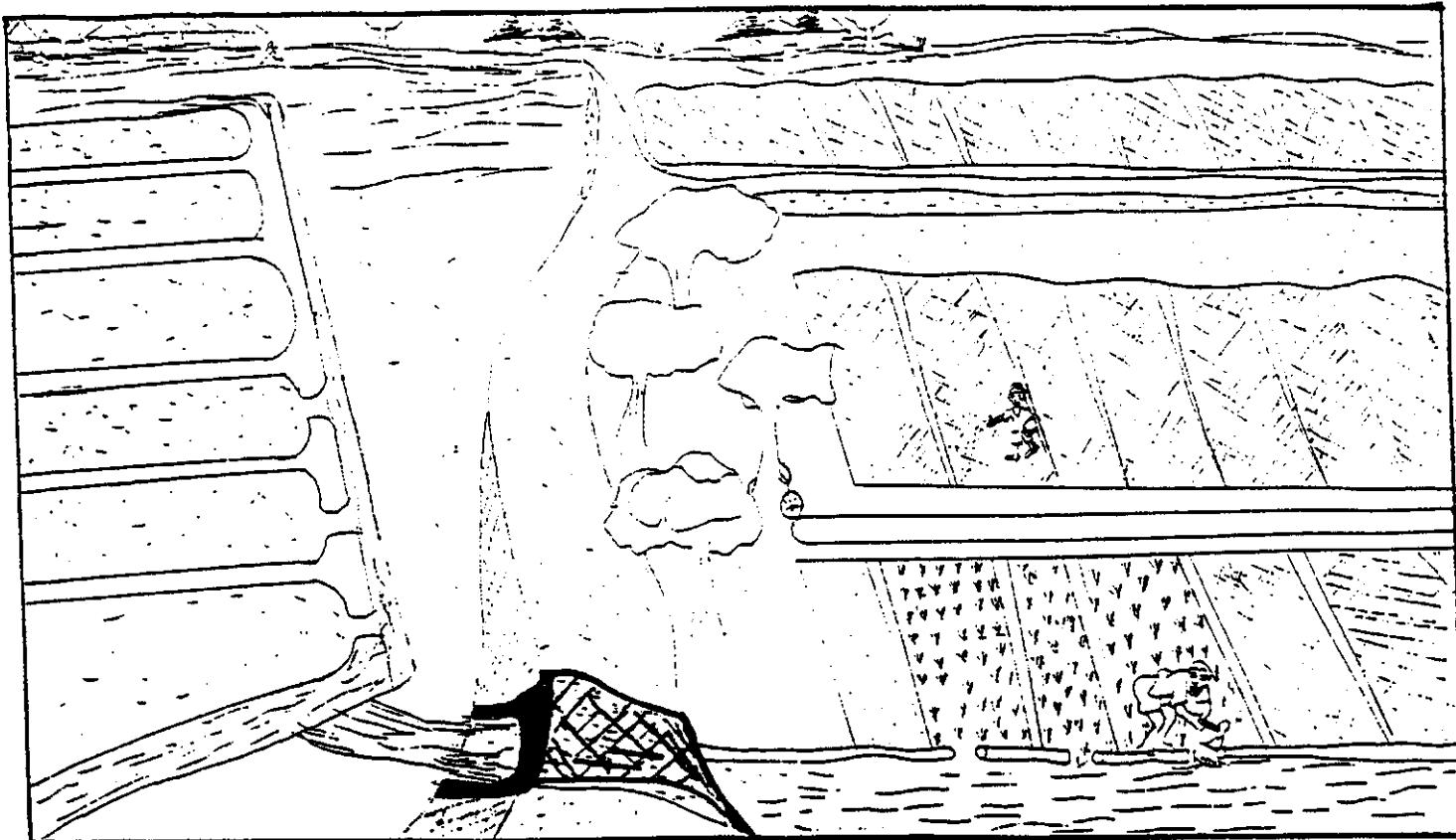
Tuūm mitb sul wusg beeme, la b sēn wae n yāt-b rāmb zī-waandē wā la woto :

- Koomā puub tuūm sulli

A getame tī tūntumdbā fāa koom reegr yī sōama la neere. A tūmda ne ko-so-getā sōngre, sēn na yīl n bāng kūusg buud fāa sēn sāamd kooma pui tī sek zī-waandī wā gilli,

Yē n le sagend tūntumdbā n ka vaandē, sēn na yīl la b sak tī koomā reegr yī ball-ball tī saag nebā fāa.

Naand 10 soaba : Koomā puub wilgr sulli. Yaa bāmb n wilgd koomā puub sēn maand to-to tī zemse.

- Koobā te-tūuds la tutā baoodb sulli

Yē zemsda ne taoor dāmbā sull, tī b ges n bao maanesem sēn tōe tī koaadba sūur yī noogo, ne ko-buudā la tutā paoongo, tī b raabā sasa ka loog ye. Saag n gesā la bōn-yoodā ligd la b sōmblma bāngr bee tuum

mitbā nugē tī taoor dāmbā sull sōngd-a. Koobā te-tūuds ne tutā sā n ta koperatiifā pugē n sa, sullā n get puubā yelle, tī koaadba fāa paam A leokda koaadba sokr buud fāa bōn-yoodā weengē (b sēn yitē, b sōmblem, b ligdi).

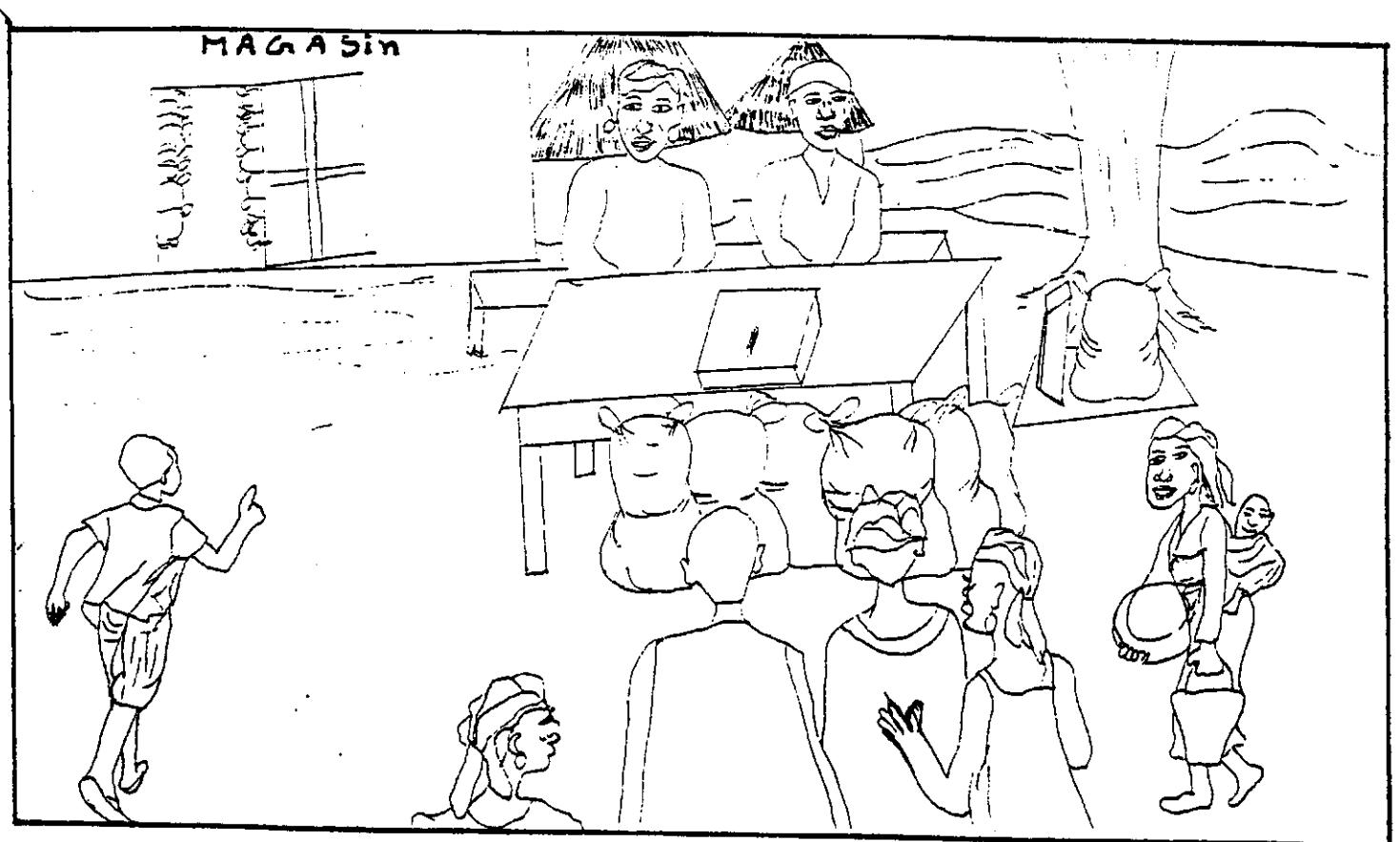
*Naand 11 soaba : Mui buudā, muui wā la zēedā bāas tit sōng tī sek bāoogā
tōmdb sulli : bir sabigā la bir-pēelgā.*

- Koosgā yel-getb sulli

Yē naagda taoor dāmbā sull tū b maan b sēn tōe fāa n vées n bao sēn na yil n tōog n koos b tuvmā biisi, ne sēn be-b zī-waandi wā ween-viugē wā la sēn zār-b ne a. Koaadbā tog n paama vēnegr ne zīis nins b sēn tōe koosē wā, la yōod b sēn tōe n paam koosgā wakato.

Naand 12 soaba : ko-waandmā tuvmā biis fāa raag baoodb sulli. Ba sān yaa koperatifā toor n na n da a nebā teedo, yaa suull kānga bala, n daade.

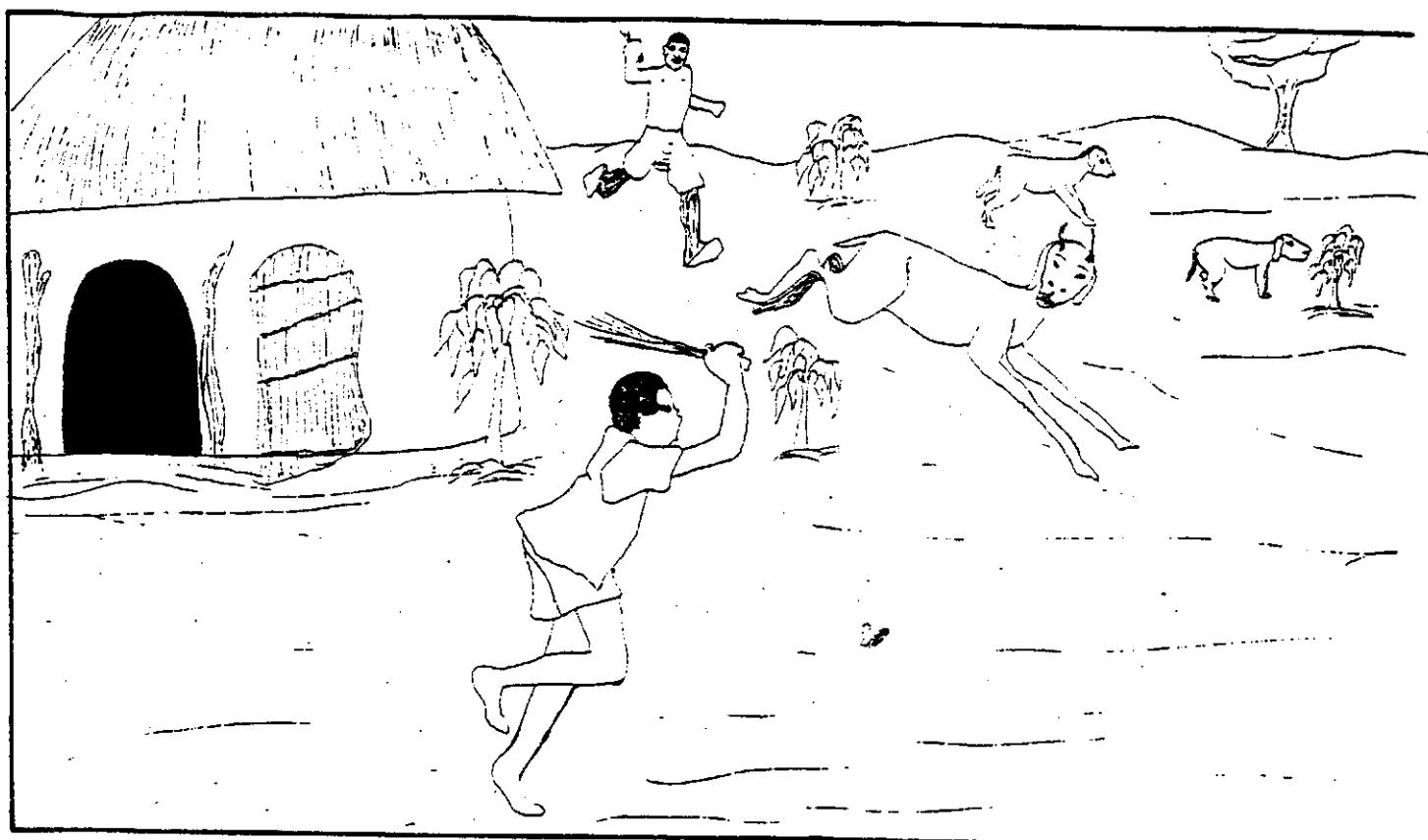

- Rūmsā gō-yaarā zabdb sulli

Yē n gūusd la a gıldgd rūmsā tı b ra gō yaar zī-waandı wā ne b zī-yegdı wā pus ye. Rūms nins sēn gōod yaarā segd n yōg n kēesa garkē.

Sullā tog n kōo guunndbā sagls tı b bāng tı rūmsā gō-yaarā tōe n sāama bōn-yood zīs wosgo, la sēn yıld fāa zī-waandı wā koodo. B moondā tēngā pug la raasē wā n wilg ligd sōor sēn segd n yao n paam n deeg rūng sēn kē garkē.

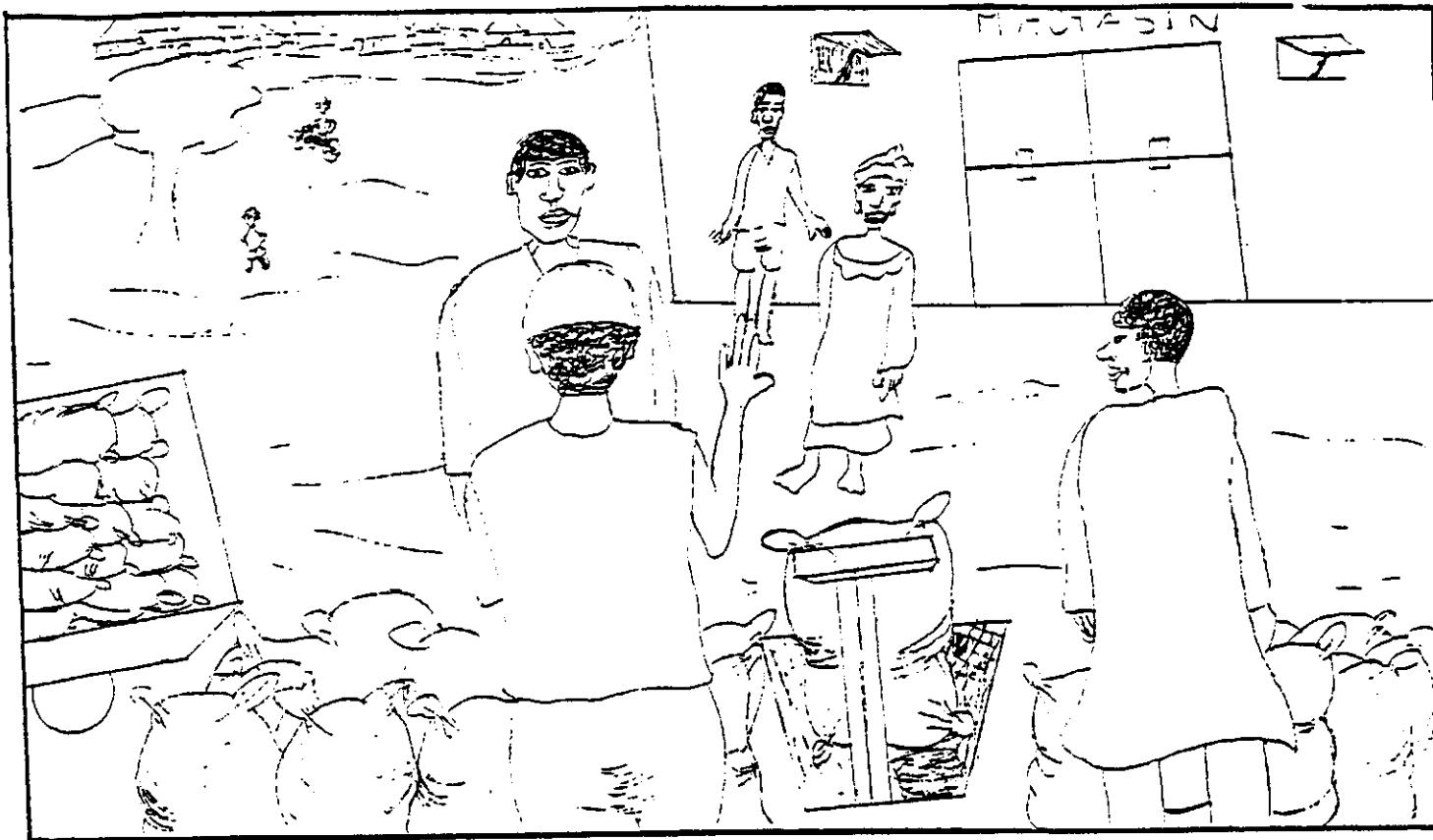
Naand 13 soaba : Rūmsā gōod-yaarā bāooga pug gıldgr sulli.

- Zislem magb sulli

Muitinsē wā, la sıpaol-koobā putē wā, bōn-biisā suiib ne b magbā paka zislem magb sullā. Magbā sasa, sullā ned kam fāa tog n gulsa būmbā zislem la a magb raar sebr zugu. Guls kāng lebgd n ninga seb kāseng puga, koperatiifā sēn tare, sēn na yil tī b sā n wa rat n bāng sēn koos zallā bī sēn naag taab n koosā sōore, bī geoolgā yī nana.

Naand 14 soaba : Ko-waandmā tuumā biis peesg sulli (zislem magbo)

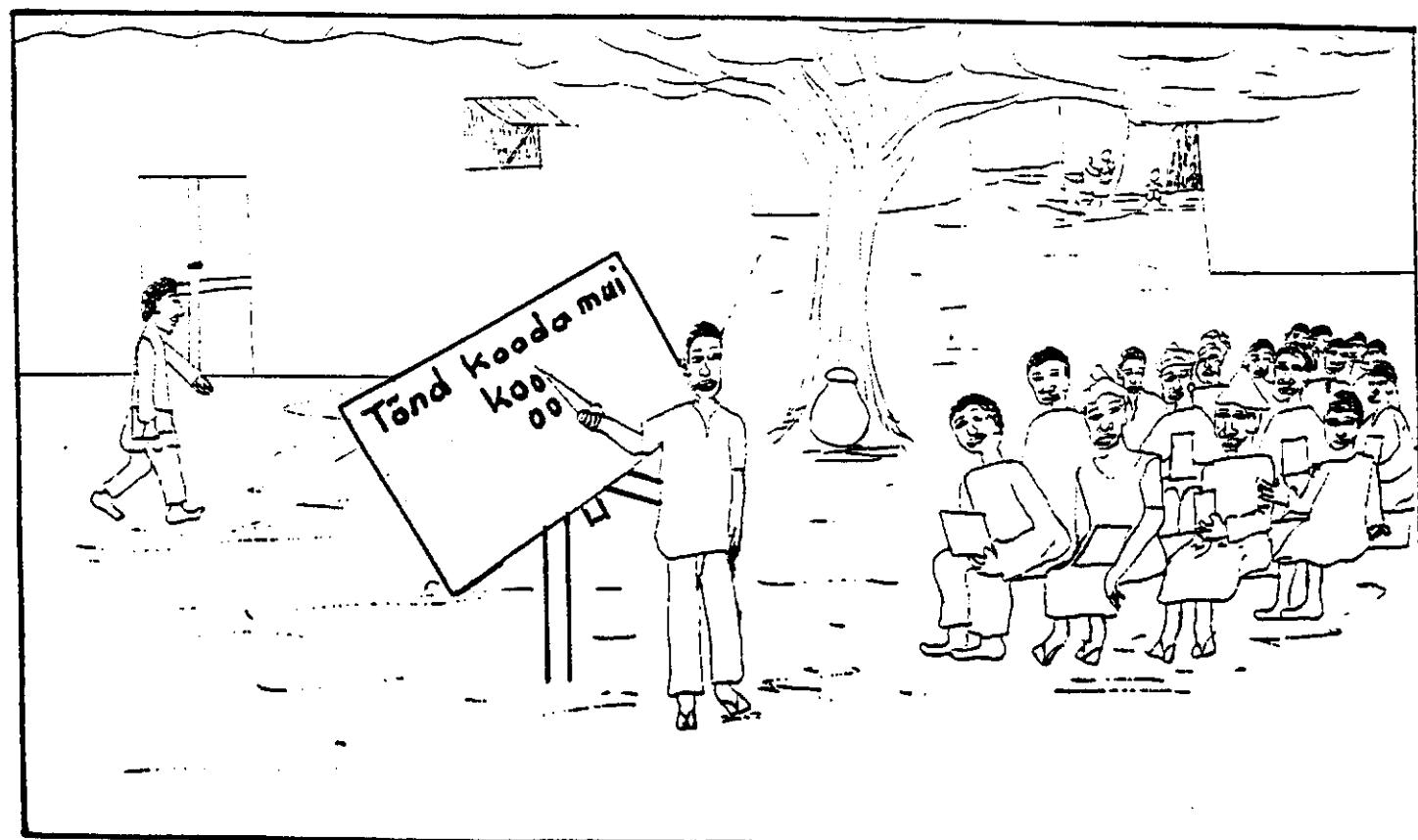
- Buud goam kaoreng la b gulsg zāmsg sulli :

Yē tuumd yaa keng zī-waandi wā tūtūmdb tī b zāmes b buudā goam kaoreng la b gulsgo. Sullā zu-raoog soabā segd n mii kaorengā yela. Yaa sullā n tog n bao n bāng koperatiifā neb sēn ka mi kaoreng la gulsgā sōor takī. Nebā sōor tog n wilga tuum mitbā yel-getb sorwūs rāmba (seyεerpeya, Depeba) :

Buudā goam kaoreng la b gulsg sullā tog n dīka yam n me karen-doog a ye bī karen-dot wusgo, la a kos karen-singa, bī karen-būsg bāng-paalsā yīnga, sēn na sōng-b tī bāmb me tōog n zāms b taab karen-dotā sēn me wā puga, bī sēn na n me kaorengā yīnga.

Kīt tī karen-biisā paam kaorengā la gulsgā teedo, ning seb-karemdī karen-biis sēn paam būsgā nusē ket n bee ne sullā. Yūmd fāa, koperatiif sā n yāk raar a yen tī ya kaoreng raare, yaa bōn-sōmbo, tī bala tuum mitbā yel-getb sorwūs rāmbā tōe n paama rē n saglī koperatiifā ne nin-buiidā n wilg-b buud goam kaoreng la b gulsg yōodo, la b teel-b b sūrā raab weεngē.

Naand 15 soaba : Buudā goam kareng la a gulsg teendbā sull ned a ye sēn zāmsd nebā buudā goam karengō.

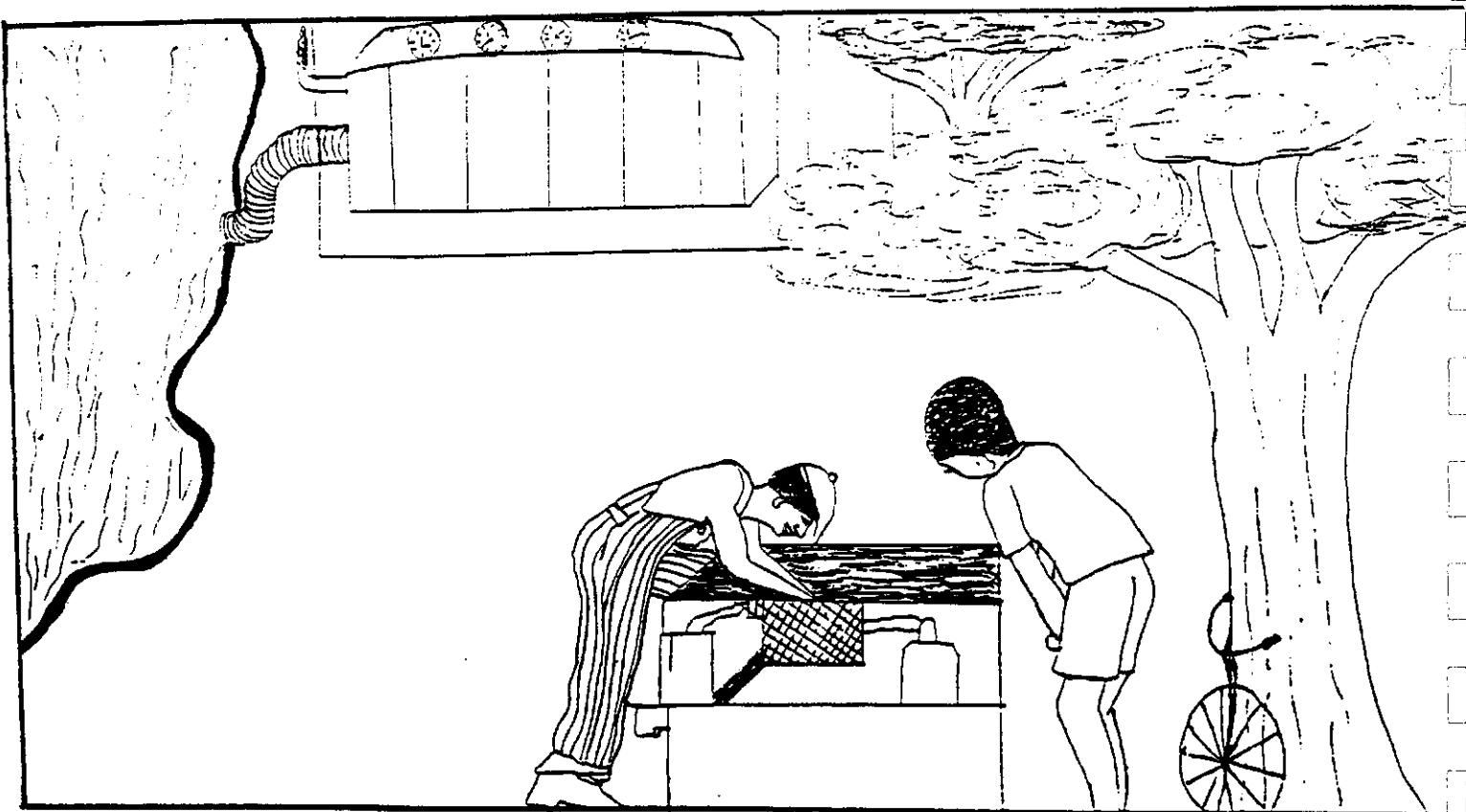

Tuumā teed manegdb sulli

Sull kāngā bee zī-waandi nins b sēn pōmpdē koomā. Yaa sullā n get moto-pompsā kēnde, n kibind-b la a manegd sēn sāam-bā. Koomā yiib zemsg le yaa yē n gete.

Koperatiif taoor dāmb sull sēn tōog n lugig tuum minim sul sēn tuud sōama zug tōe n yūl noog t'a paam a tulsem fāa sēn da be a sūurē, koperatiif yidgr la a taoor kēnd yīnga.

Naand 16 soaba : Koomā mansin fōogds zāadb sulli. Bāmb n yikd mānsin dāmba, la b kiisd-ba koomā pagb wakat sā n wa ta.

D ning d yamē : tuum minim sull fāa segd n golsa a tuumā n kis taoor dāmbā sull kiuug-kiuugu. Rē la yē me rik n wilg yuuemd-yuuemd sekā togsg wakato.

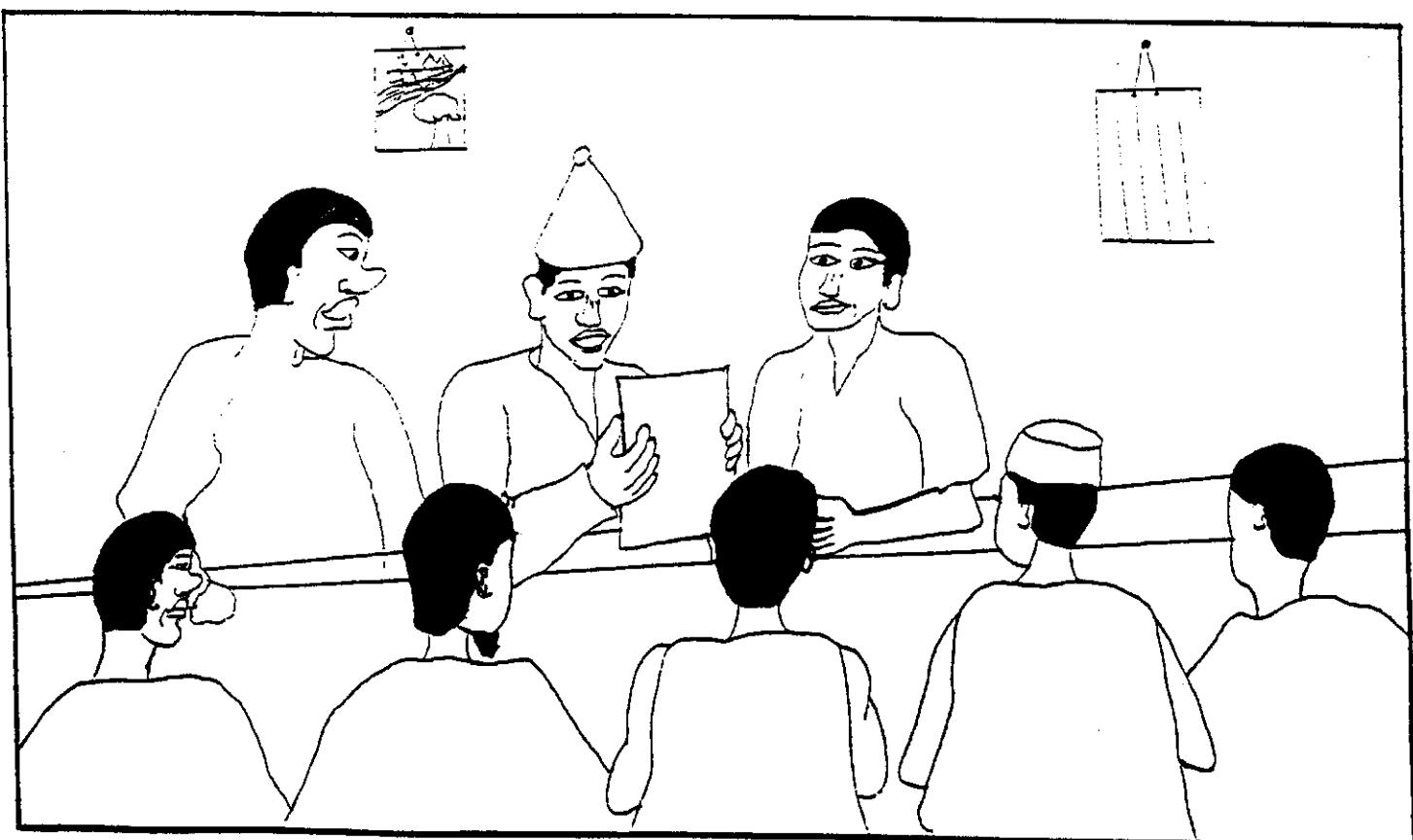
Sebr a nu soaba (F5) : Sullā taoor dāmbi tuumā

Sullā taoor dāmb yaa koperatiif goosneere. Ned kam fāa tara a tuumā. Yaa ned fāa sēn tumd ne sūurā n kīt tī koperatiifā kēnd taoore.

Tuum buud toor-toor sēn kō ned fāa la sēn pugdā.

a) Sullā kāsma (perzidā) : yē n kōt noor tī b bool neba tī b wa tigisē wā. A kōta sor tī sēn dat-a gom tigisā sasa. Kasma getame la a gūusdē tī viglg seba noy reege rūtū sore. A zemsda noor a ye ne ligd zāadā tī b tik b nug ligd reege sebr zugu, sēn na yūl n paam ligd bānk rāmbē wā.

Naand 17 soaba : Ko-waandmā sull taoor soab karemdu sebre, sēn wilgd yē meng tuumā toor-toor sēn yaa b rāmba.

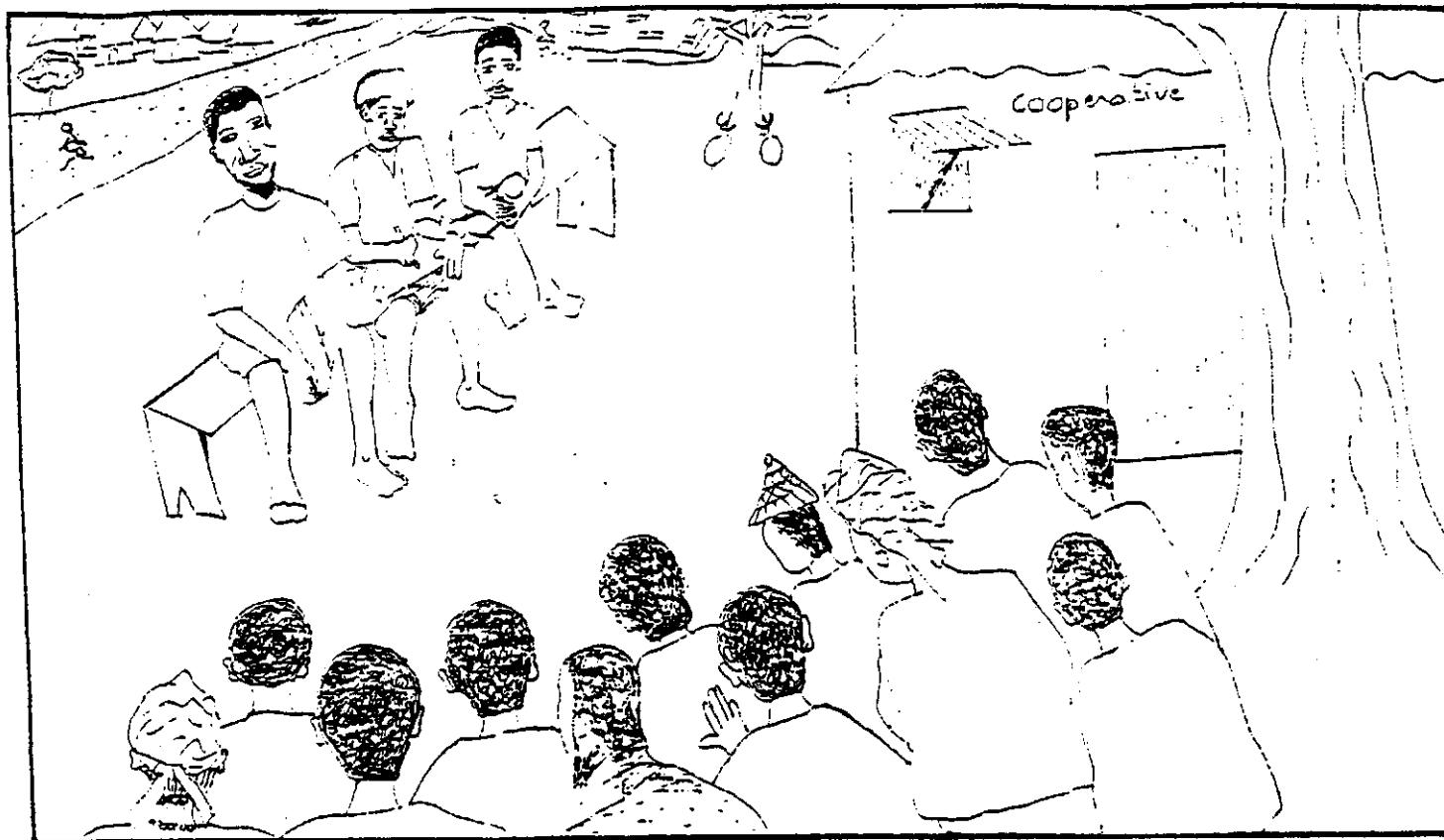

b) Seb gulsdā : yē n zāad sullā nebā. Rē yīnga, a kiblgda seb nins sēn na n sōdga sōma :

Koaadbā sōor sebre, sāamb sebre, logtor yir sebre, tigisā koees seba.

Sēn paasde, yē n gulsd sebā n toond neb a taabā, n get seb sēn yit keeng n watē la sēn yit sullā pugē n dabd keenga, n gulsd tigisā koeese. A reegda Perezidā wā noor n yākd tigisa raar la a boond nebā ti b wa.

Naand 18 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sull taoor dāmb seb-gundā guldsda nebā goam a sebr zugu, tigsgā zīgē.

c) Ligd zāadā : Yē n get ligdā zāab yell. Rē yīnga, a tara ligdā sēb buud toor-toore, tuuma teed sebre, ligd reege sebre, sam yaoob sebre, ligd tuntumdr sebre, ligd bīngr la a yiisg bānk sēba, koperatiifā kēedb yaood me tūuda ne yē nugu.

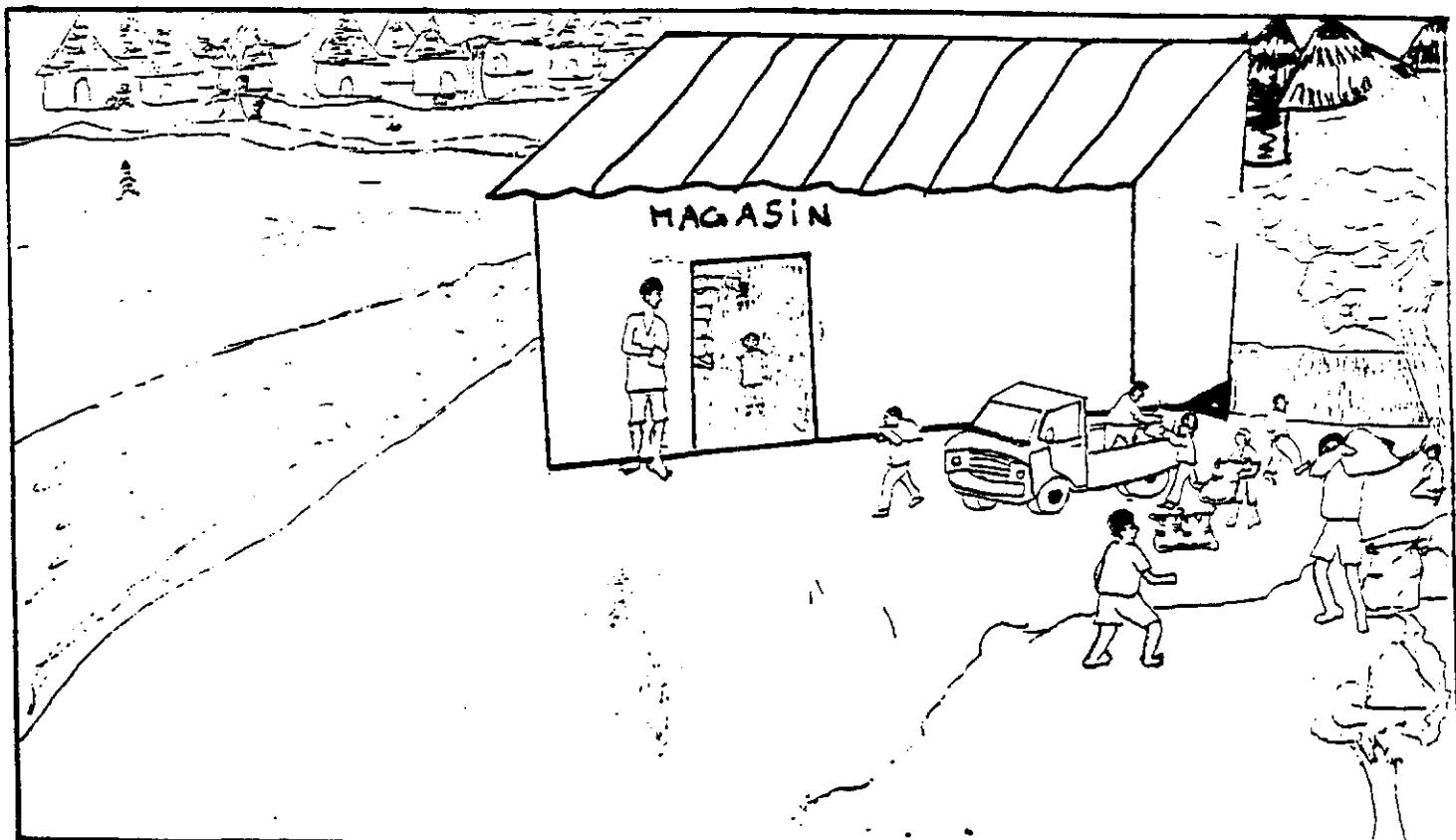
Naand 19 soaba : Ko waandmā, tik-to n paam pāng sullā taoor dāmb ligd zāada reegda ligd bāooga tuntumdr a yembr nugē, la a gulsd a sebr paga.

Ad neb kēer sēn sōngd taoor dāmbā sull n yaool n ka be a pugē tuuma

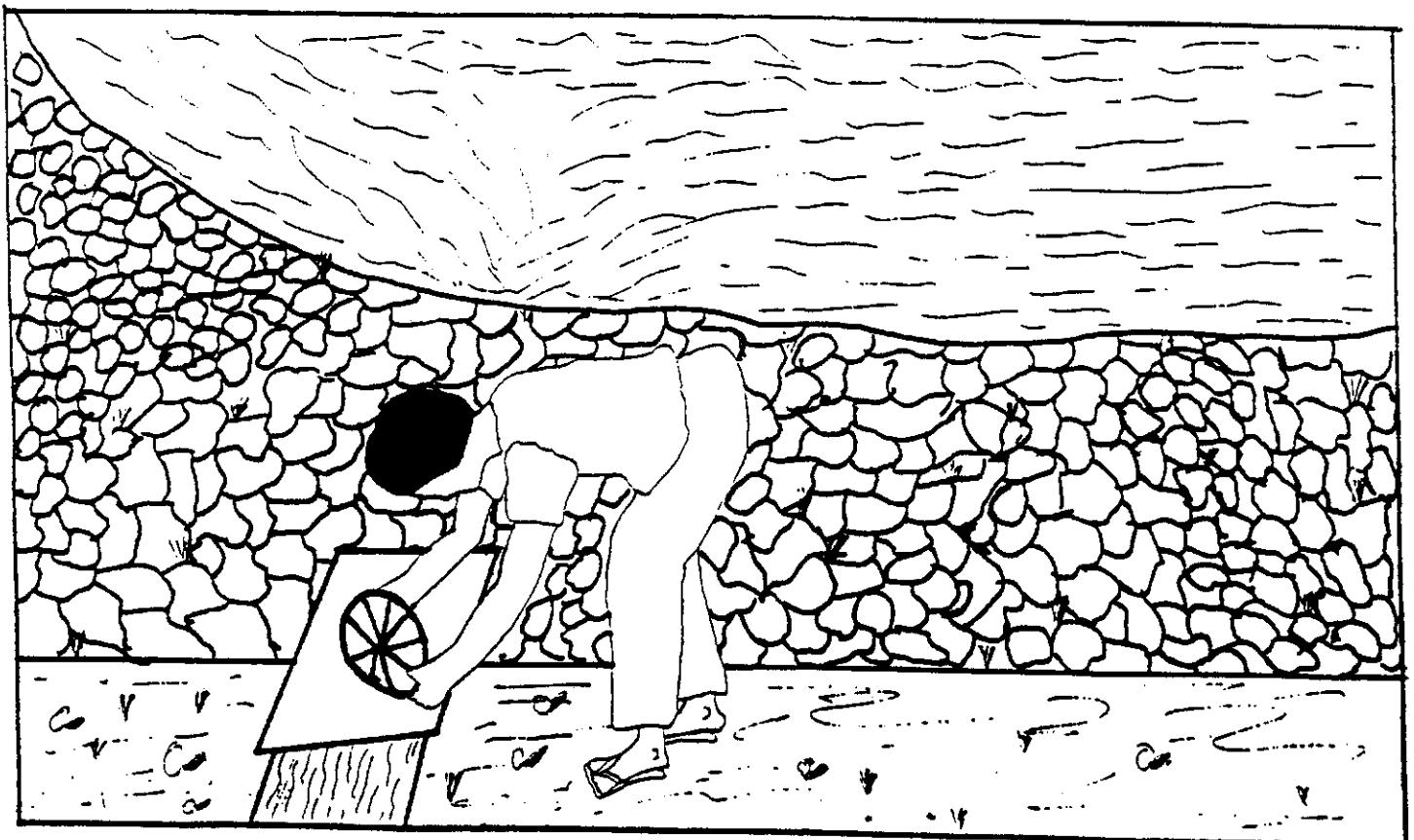
- Ligd geendā : yē tara sor n tōe n ling ligd-zāada n bāng a sēn maand a tuumdaā to-to.
- Teedā bīngr yel-geta : Teed buud fāa sēn bīng zāab bee ne yēnda; yē n tikd a nug teoog bī koobā te-tūudg kōom bī a yiisg wakato, la a zāad teedā sōadg sebre.

Naand 20 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sulla taoor dāmb mangasā taoor soabā kēesda birg la bōn-buud mangasā puga.

- Ko-so-geta : yaa yē la koomā puulb tuum-mita. Yē n get ko-so-bedrā pakr la a pagb raarā pugē, n tūud wakat yeng n ka viigdē ye. Yē n le pakd ko-so-bāooonesā n get koomā puulbo, la a gūusdē tī koomā saag n kē zī-waandl wā zānga. A sagenda koaadba la a zāmesd-b waoogr sēn sēgd n zind koomā reegr weengē.

Naand 21 soaba : A koom naab pakda koomā baraasā puga. (bāooga koom no-kāsengē)

Sebr a yoob soaba (F6)- : Sullā taoor dāmb zīnigr so-tūudsi

a) Votā seglgo

Yāmb tog n deng n segla y mens sōma ne sagls tigsis taoor dāmbā yākr yīnga (tigsis sōor sēn ta a tāab sekame);

- Sull taoor dāmb dat n yeelame tī bōe ? (ges-y s.v a 4 soaba);
- Bōe yīng tī b baood sull taoor dambā ? (ges-y s.v a 4 soaba);
- And n tōe n yī sull taoor neda ? (ges-y viglg sēbē);
- N wilg kāsma (perezidā) tuum tigs-kāsengā zīgē (ges-y s.v a 5soaba);
- N wilg seb-gulsdā tuum tigs-kāsengā zīgē (ges-y s.v a 5soaba);
- N wilg ligd-zāadā tuum tigs-kāsengā zīgē (ges-y s.v a 5 soaba);
- N wilg ligd-geendā tuum tigs-kāsengā zīgē (ges-y s.v a 5 soaba);
- N wilg sull ning sēn yāk t'a na n ges taoor dāmbā zīnigr tuuma. A getame tī votā yī sōma wa sēbā sēn wilgā;
- N togs tī b bāng tī viglg sēbā ne sullā pugē vūm noor tūudum sebrā tog n deng n karmame tī tigsgā rāmb kelg la b wilg b sēn tagsd ne seb-kāeynsā, n yaool n maan votā.

b) Vot sēn maand to-to

Sull taoor dāmb yākda wān-wāna ?

- Guls-y neb nins fāa sēn wa-b tigsga yuy sebr zugu (belem sebre);

Naand 22 soaba : Neb nins sēn zīndb tigs-kasengē wā yuy kaset sebre

Sondre   yvore

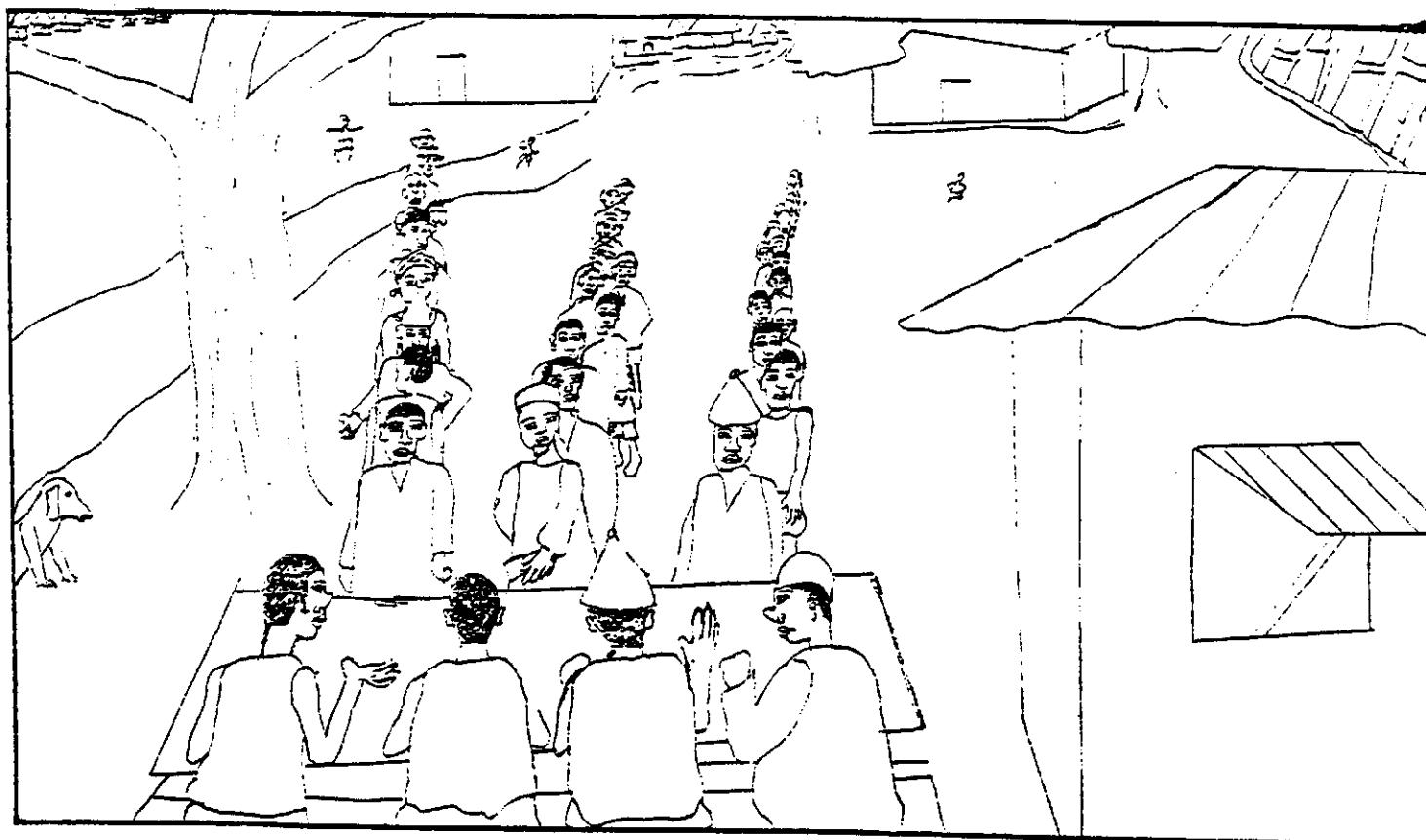
Zāngre	Davud
Wedraogo	Zill
Tāpsoaba	Bēnzame
Yanoogo	Haliidu
Kaboore	Dominik
Naana	Misel
Kaboore	Fārensoa

Bāoogā tigs-kāseng watb yuy kaset sebre (ko-waandma tūmdb buuda fāa tigdga).

<u>Sondre</u>	<u>yvore</u>
Zāngre	Davud
Wedraogo	Zill
Tāpsoaba	Bēnzame
Yanoogo	Haliidu
Kaboore	Dominik
Naana	Misel
Kaboore	Fārensoa

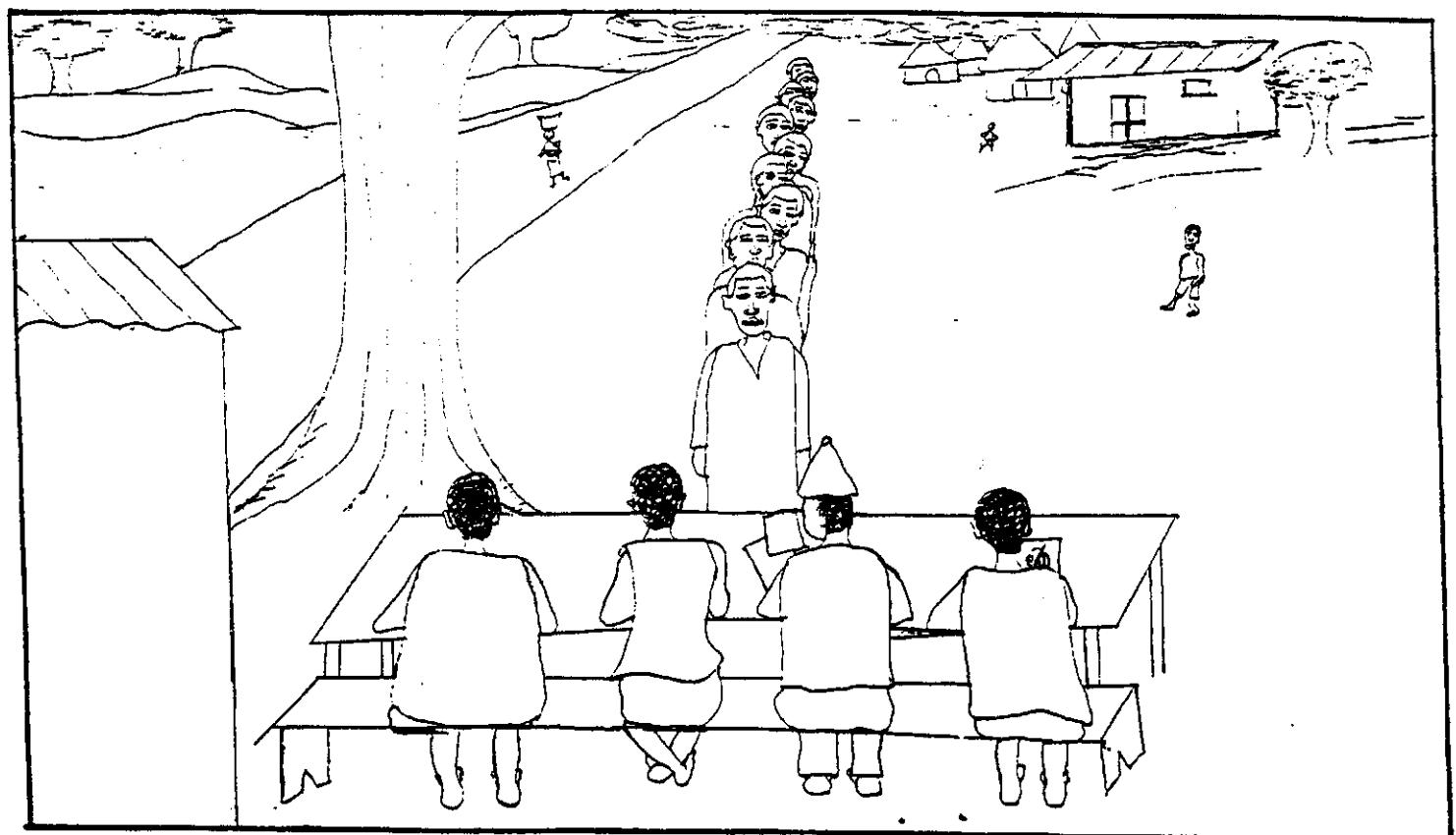
- Yāk-y neb a tā tū b lūl taoor n ges votā yelle : perzidā ne sōngdb a yiibū.;
- Wilg-y viglg sebā vōor sak-saka;
- Wilg-y sullā pugē vūm noor tūudum sebrā vōor sak-saka;
- Kō-y nin-buiidā sokr fāa leokre;
- Sā n tōe bū y rem sags nins tigs-kāsengā sēn yeel tū ka vēenega ;
- Remsgā pore, tigs-kāsengā tog n wilga vēeneg tā saka viglg sebā ne sullā pugē vūm noor tūudum sebrā sēn dat būmb ningā ;
- y tōe n yaool n singa votā meng masā;
- Neb nins sēn yeel b toor tū b ratame tū ka tū ne pāngā sōor sā n waoogē, zēk nug bū tōng n votā n na n welg-ba. Sēn paam-a neb wusg la b yākda;
- Yamleoog rāmb sā n ka be, tū nebā sēn tees-b rāmbā sōor ya wusgo, zēk nug bū tong n votā n na n welg-ba. Sēn paam-a neb wusg la b yākda

Naand 23 soaba : Sā n yaa neb wusg n baood sullā taoor naam, bakrā (votā) tongr yaa ziis yaka.

- Sā n ya nin-yenga, a rata a toor tī b tees-a lame me, b tōe n tong n yāk-a lame, bī b wē nug-pogs n wilg tī b rat-a lame;

Naand 24 soaba : Sullā taoor rat sā n yaa ned a yembre, bukrā (votā) tongr ruig yaa a yembre.

- Ba ne sēn ka wae sull taoor dāmb zīnigr pugē wā, solg n yāk f yam sēn kē a soab sebr n ning ānveloop puga me yaa vot buud sēn tōe n maane;
- B sā n yāk ned fāa, votā getbā segd n gulsa neba sōor a sēn paame, la sēn ka votbā sōor a yuvrā taoore;
- Votā getb kumbda sēn paam-ba yūly n moon tī nebā fāa wum la b bāng b sēn yāk-b rāmba;
- votā tog n yū neb fāa toog yell tuumde;
- sullā taoor dāmb sēn zīnigā sōor yaa neb a 4 n dabd a nu sā n ya gurpema koperatiif bula, neb a 5 n dabd 10, sā n ya koperatiif rāmba. Votā gētb wilgd-b la zāma wā, n yaool n baas b tuumdā;
- sullā taoor dāmb nin-paalā puusda nin-buiidā b sēn sak n yāk bāmb ne pu-peelma, la b kāab tī b na n maana b sēn tōe tī koperatiifā tulsem pidi.

Kiblgu

- yel-kēg n be n segd ne gūusg tūrga
- ned noor raab ne ligd bī būmb a to
- zāmb votā seb piuugr sasa
- rogem, reemdo, zood yel rik n lūls taoore, tī ketē, rē fāa yaa būmb sēn ka segd n maan vot sasa.

Sebr a yopoe soaba : Tuumd zāmsgo

1) N zāms n tōog n tuum sōma.

a) zāmsg ne yam

Dūni wā pugē, tuum ka tek beeme : koobo, gugalgo, leebgo, nug-tuumma, nasaar tuumma, teed naanego, tū ketē.

Tuumd buud fāa toga ne bāngre; bāngrā rela sokr toor-toor tuumd buud fāa weengē : ānda, n tōe n maan tuumdā ? tuumdā yaa bōe ? ye la tuumdā be ? bōe yīng la tuumdā be? tuumdā maanda wān-wāna ? Tuum sēn sigl ne bāngr na baas neer ka no-koeemd ye. Yaa modgr tū b reeng n paam bāngr tuumd weengē n yaool n sigl-a.

D sā n dat n leok sogsgā sēn loogā n paam n wum bāngr vōore, rēnd tū d ges rūndā zamaana, seb-karemdu wā, kibay sebā (seb koosg roogē, nin-buiid kaoreng zīsē). Yaa rē yīng la zāmsg ne kibay kelgr la kīls taaba ya tilae. Pīnd-pīndā, bāngrā ra paamda ne nin-kēembā, pug-yāansā, kom-būsā, zak pugē bī tūg tēngr sōasg wakato, ka rē bī vūm yel soay baoob tīgsg wakato. Tuntumdb sull fāa tara a bāngre. Mui-koadbā tara b bāngre, rūm-guudbā tara b bāngre, sīpaol-koobā rāmb tara b bāngre, tū ketē.

Naand 25 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sullā taoor dāmb kōta nebā bāngre ne sullā seb sēn sagl n wilgi.

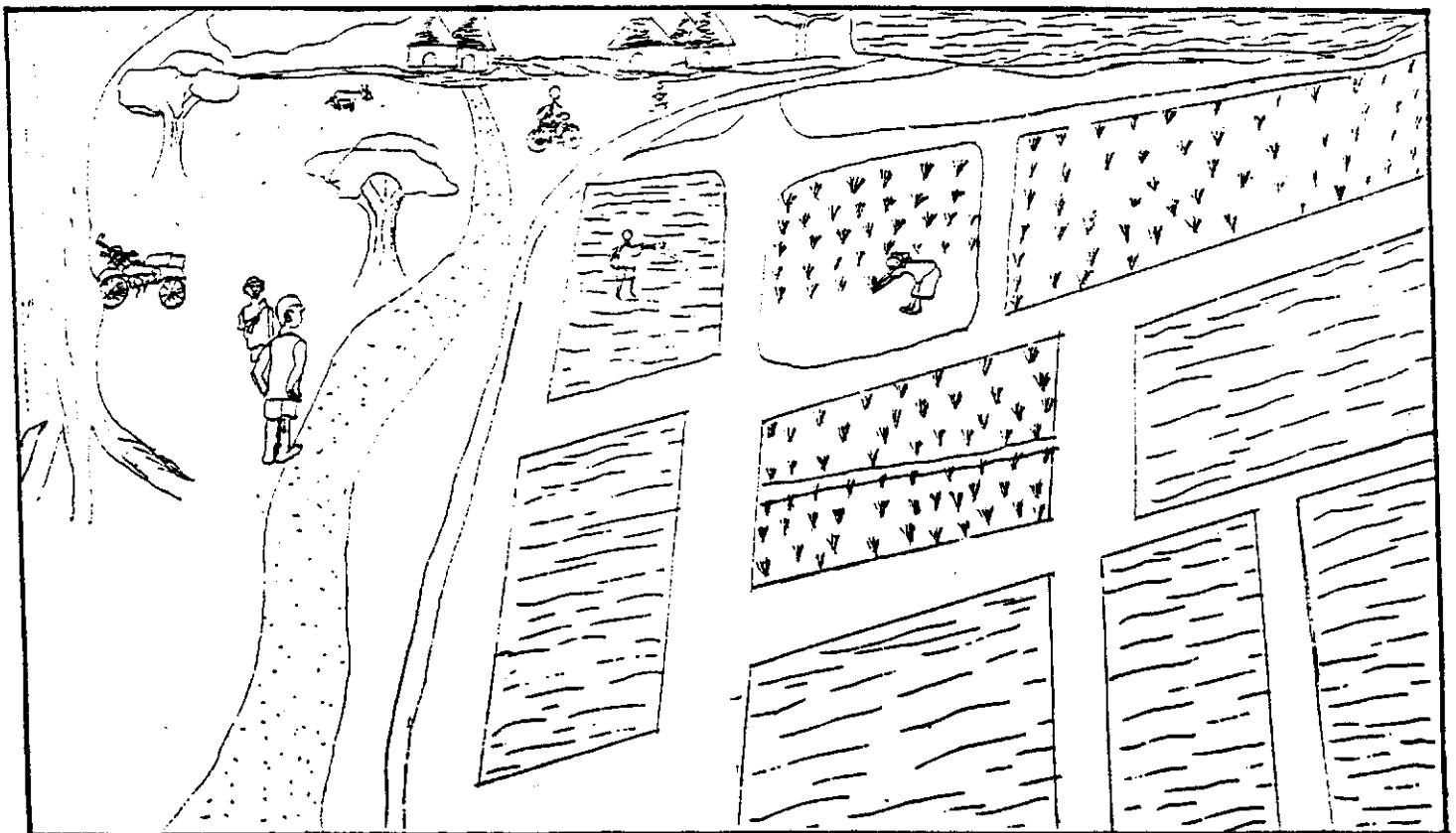
2) Tuumd meng zāmsgo

Zāms-kāng tūuda ne tuum tī b gese, n tōog n dīk sēn zāms ne yamā n maan tuumde. Zī-waandi wā tuum weengē, yaa f sēn na n tōog :

- n maan tuuma sēn gānegā gilli;
- n yōgem la f zāms tūntumdbā;
- n paam tuumda biisi;
- n tū zīisā zāab noy;
- n maan leebgo;
- n tall sebā buud toor-toor sōma;

Zāmsg ne yamā la tuumd meng zāmsgā yaa tūntumdb sullā bāngr yēga. Tūuda ne bāmb tī koperatiif rāmbā tulsem pidi.

Naand 26 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sullā taoor dāmb wilgda baoogā tūmdb mui wā sēn bōeed to-to, mui wā sēn send to-to, birgā sēn ningd to-to, koomā sēn waand to-to, tī ketē.

2) Kom-kāsens kaoreng zāmsg nao-kēndr sebre

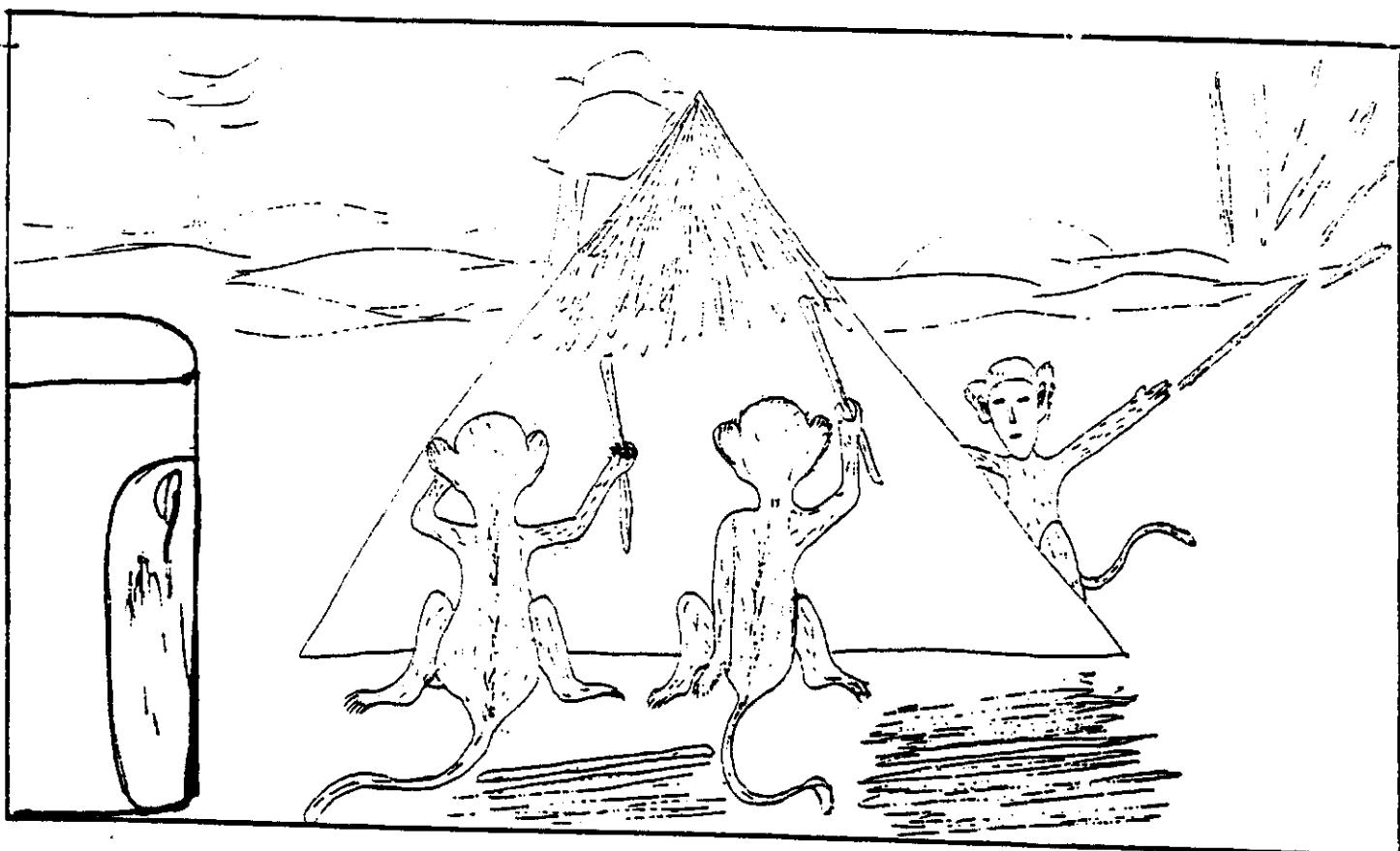
a) seb kānga wilgda soay sēn tōe n tū ne rabaar, n paam n sōs ne koom-kāsemse (rap la pagb) tī ba a ye sūur da sāam ye. Nin-sabls maana b yel-bünd n yetē tī :

Neb leglg ka wēnd rūms leglg ye. Rasaar a ye tōe n gōoga rūms bāgre, la sān yaa neba, rēnda ned fāa ne a rasaare.

Sā n na n zā kom-kāsemse, rēnd tī f bāng b zugdo, b sēn nong la b sēn kisi, b sēn vi to-to n paam n pēneg-ba, woto, d mi n yāta rap la pagb sēn yaa :

- tūntumdb bī kūlum dāmba;
- sēn tar-b minim sōma bī minim wēnse;
- goam-goamdb bī nin-sindidisi;
- yamleoog rāmb bī yam-beed rāmba;
- sakdb la tōatba;
- sēn tar tuumdb minim la sēn zī-b tuumde;
- nin-nandb la nin-pa-nandba;
- seb-mitb la sēn ka mi-b sebre, tī ketē.

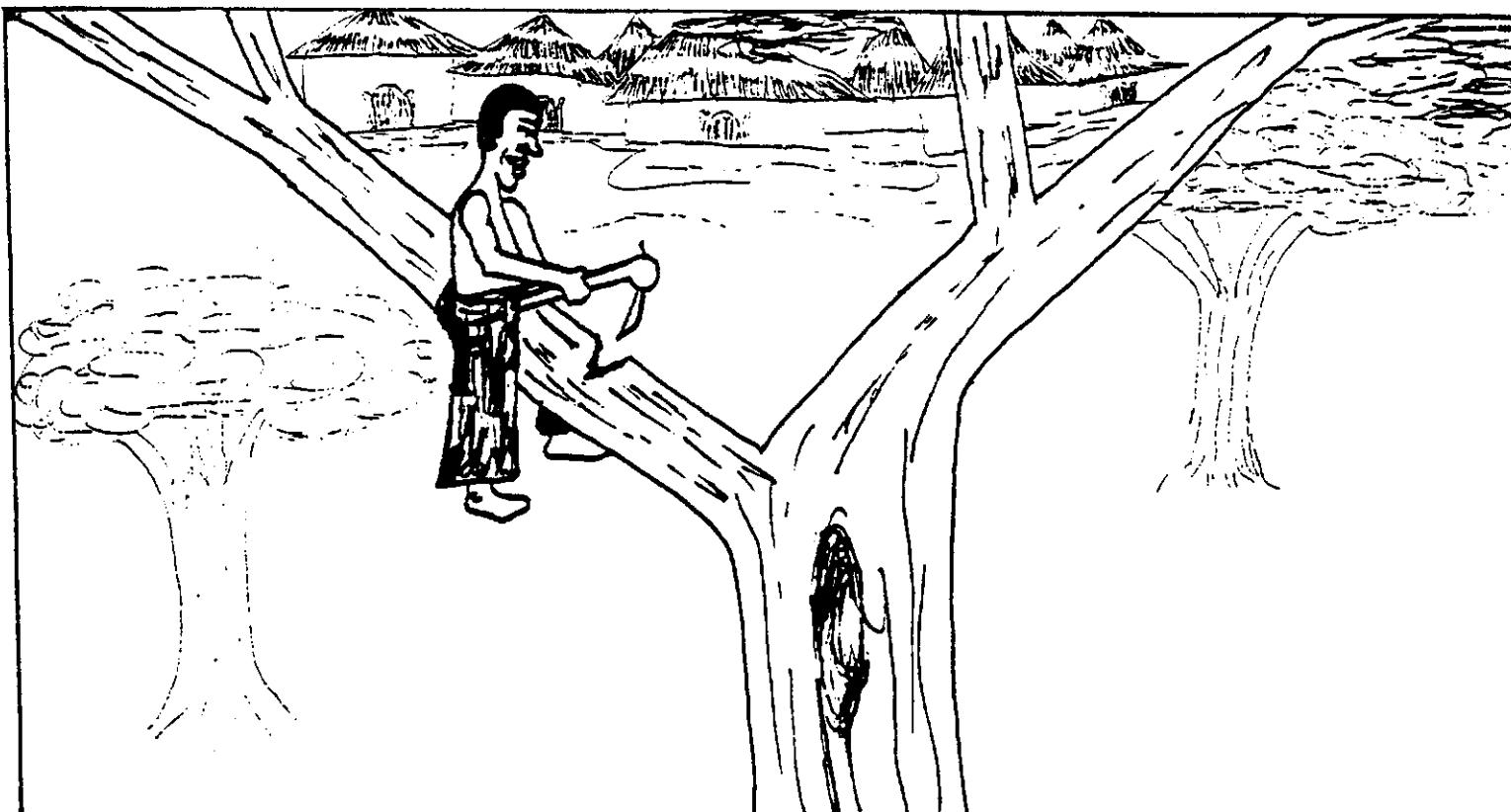
Naand 27 soaba : Sull pagē, wakat kēere, nebā maanda wa wāams sēn pind roog suugri; būmb pindame, tī bāmb fooda.

Naand 28 soaba : Sull neb zāab tog n yaa wa b sēn na n yeel ti f zomb bōanga la f tat baaga. F sā n tās bōanga t'a kēnge, baagā lebgdame n na n zoe ; f sē n ful ti bōanga yalse, baaga kēndame n watē. Rūms 100 legenda ne dasaa a yembre, la neb 100 gūuda ne rasay 100, ned fāa ne a rasaare.

Naabd 29 soaba : sull tuummd pugē, wakat kēere, sullā neb kēer tuumda wata ne sullā lusē, tōe n yaa putoogo, wakat ninga b ka mi ti b manesmā na n koo sullā ye ; rē sāamda bāmb meng yelle. D yetame ti b keeda will ning bāmb meng sēn zao.

Neb kuung sūka, ned fāa tara a zugdo, zug-sōama la zug-wēnse.

Rēnd d ning rē d yamē n tōog n zā-ba.

b) wakat bug la sullā taoor dāmb zāad koperatiifā kēedba ?

Tigs-kāsems sasa, seg-taab buudā fāa sasa, sama reesg sasa, lagem-taab tuumē, tuum zāmsg sasa, tī ketē.

d) Tuumd fāa yīnga, d tog n bānga d sēn na n tigim koperatiifā kēedb sasa ninga : d tog n gūusame tī tigisā ra seg raag raare, kuuy raar bī b sasa , putā tuum sēn wat n kē n bōog sasa, tī ketē.

e) Tuumd fāa yīnga, d tog n bānga d sēn na n tigim koperatiifā kēedb zīg ninga. Zīis wusg bee rē yīnga : (raagē, koperatiifā zag-tikē, zī-waandī wā puga) tī ketē.

D tog n maana d sēn na maan tī koperatiifā kēedb tōog n tū sekā ne yamleoogo (n paam n zīnd sōma, n wūm sōma, n yā sōma).

"Raadeng sūur sēn ya noog n moond koosem yū-noogo" saoog neer be ne gāngā-wēedb la yūn-yūndba (sullā taoor dāmba).

Sebr a nii soaba : tigsg siglg so-tūud

a) sagls sēn kōt seb-gulsdā

Sā n ya ne tigsgā seb gulsda, sagls kēer n be sēn na yil n tū goama sōma n tōog n dīk koeesā n guls beoog raab yīngā.

- leood-y goamā koeeg-koeega
- ges-y yīlg la sida, n sōngd sebrā gulsgo
- yals-y y nao-bogdē, sekā sasa, n deng n pērg goam nins sēn na n guls sebrē wā gom-zutu.
- guls-y koeesā sebr tao-tao tū raar ka zāag ye; sēn na yilē tū y ra wa yīm koe-tirs kēer ye.

* Sek siglg so-tūudi

- zu-bedā

Būm nins sēn tōe n wa ne neb tigsg koperatiif bū gurpema vilazoa puga.

- sēn na yil tū kēedbā fāa kēes b toor sard dīkrē;
- sardā rikre (tigs kāsenga, sagedbā sekā);
- kibay teedgo (sorwūs rāmb sekā);
- sagls kūuni (te-paal yūly boolgo, zāma ligd koglgo);
- kibay kīsgo (zāmsgo, koees togsgo);
- soqs-taaba (makre : sēn na n gāneg koobā tuuma);
- sēn na n welg yela (makre = yel sēn be tūntumdb sul a yiib suka).

Sēn na yil tū tigsg kē n baas neere, soay n be tū b tog n tū; soay bāmb kēer la woto :

- perezidā wā sēn na n be tigsgā taoore;
- sekā seglgo, la a zu-beda wilgri; -yellā zu-raoog rāmbā sēn na n be tigsgā zīgē;
- kūs tāaba sēn na n tū ne tags woko;
- sardā rikre.

Sek buud fāa segd n paama zu-raoog soab la seb-gulsda. Rē weengē tōnd tara sagls kēer n na n kō yāmba :

- B sā n bool yāmb tū y yī sek zu-raoog soaba, rik-y yellā n bobl y meng la y modg n maan-a neere.

Segl-y goama zu-bed la gom-zug fāa sēn segd ne (rē maanda ne nin-kug sōngre (makre : sullā taoor dāmba).

- sēn wa-b tigsgā nin-yend n gulsd koeesā, b sā n yāk yāmb tī y golse, rik-y yellā n bobl y meng la y tūmtuumdā neere.

b) Segs buud toor-toore

Segsā fāa tulsem ka a ye, b sigl me le ka a ye. Segs buud a yiib n be. Mi-tiir segs la seg-lingdsi. A ya mi-tiir t'a ya lingds me, segsā fāa tara b tulsem. B tōe n yū :

- kibay kūsg bī koees tedeng segse;
- yēl welgr segse;
- sard rikr segse.

Sek fāa tara a meng soay n tūudē sēn na yūl t'a tulsem pidi. Gom-kals nins sēn pugdā na n wilga yāmb soay nins sēn zems ne sek fāa tulsem.

* Kibay kūsg bī koees teodeng segse

Makre :

- waogdg DIMA sull taoor soabā sēn kēng sor n lebg n wa ne koees n na n togse
- sullā taoor dāmb sēn maan tuum ninsā kumbg wilgri, kibay kūsg sek tulsem.
- n kō sēn wa-b sekā fāa kibay;
- n kō perzidā wā kibay (bī sullā taoor dāmba);
- n tedem koees ne sek watbā la sullā taoor dāmba.

Kibay kūsg sek vugsi

- 1- Tuusgo (sekā yel-tik yākre, la a taglmā vōor wilgri);
- 2 - kibarā kūsgo
- 3 - kibara vēnegre
- 4 - lugs n bāng a vōorā sōama ne kūs taaba

Perzidā sēn tog n maan a soaba

Perzidā wā n mi n kit kibarā bī a reegd-a. Rē n so t'a tog n bāng gomdā tiiri.

Sogligo

- Zu-beda : segd n manes n gulsā sebā n paam n puł-b tū yellā wilgr sasa nan ka ta, bū a wilgrā sasa :
- perzidā wā : A gomdā singr tog n wīniga zu-gāndo, la a tōe n deng n vēnega sok-n-fasem dāmbā bū yam tedeng rāmbā sogsgo.

* Yel welgr segse

Makre :

- Ka-koAADB sull moor sēn nan yōs taab ne yel sēn maand koperatiifē wā.
- Ko-so-bedrā pakr ne a pagb wakat koomā sēn wat n yōbg sasa. Seg-bāmbā tulsem yaa yell a ye bū yel wusg welgr soay baoobo. Tulsem kāngā sīd yaa pakr wusg ne nebā. Sā n ka boto, sekā waoong ka tar yōod ye :
  - a) sēn sīnda a noor wilgdame t'a ka be yellā wilgr pug ye.
  - b) sēn sīnda a noor tū bala a saka sēn yetā ka lebd n leok gomd ba a ye;
  - d) sēn sīnda a noor woogda sēn pelg-b-b pusē n dat n bao yellā wilgr soay wā raoodo.

Yel welgr sek vugsi

- 1 - yellā yalē la koees sēn be a pugē wilgri
- 2 - n sogs n bāng nebā fāa sā n nee yellā wa b sēn wilgā, la sā n tōe, bū b togs n paas la b le maneg n pułg yellā yalē n vēneg nebā;
- 3 - yil n tōog n welg yelle, rēnd tū b reng n faees-a :
- yaa bōe yelle ?
- bōe n wa ne-a, a tōe n waa ne sabab buse ?
- 4 - soay sēn bugs n bao tū wēnd yellā na tōog n welge
- 5 - gom-kuudsā baoobo : na n maana wān tū nebā bāng sabab nins sēn tōe n wa, la b lūls b toor tū yellā paam n welge ?

Sēn na yil tū yellā tūm tall yōodo, b ka tog n yāg ne a faeesgā bū a wilgrā soay baoob var-var ye.

Perezidā sēn tog n maan a soaba

Perezidā wā tūvmd yaa a yāg la a keng soasgā n da zuug neba ne yellā wilgr soay baoob ye.

perzidā wā segd n kumba goama wakat-wakate, a tog n baoō gom-kuudse, la a lebg n ges sā n zemsame, tū nebā ket n yasē

- yellā yalē wilgri
- kibay baoobo.
- kibara reng n kō nebā tū sekā nan ka sing ye.
- yellā faeesg taoosgo

segig kānga ka segd n yidg zāng ye. Sān ka rē, nebā wat n sāmbdame tū b tar-b lame n yuusdē.

* Sard rikr segse

Makre :

- ligd yaoodgā paasgo.
- koob tuum mit-kāag rikre.

Sek kāngā tulsem yaa nebā naag taab noor n dīk sardo.

Sard rikr sēn nan tall ziir yaa sek sēn sak n tū bugs a naasā sēn sōdg tū loogā. Sard sēn tar ziir yaa nebā fāa bī wusg sēn sak a soabā, ba tū sā n tūu ne tags-woko.

Sard rikr sek vugsi

1- yel-pugdsā neb sabaab wilgri.

2 - yel-pugds a taab ne sabaab a taab baoobo; n maneg n ges tuumdā sā n kēnda;

- yuūmd-yuūmd ligdā ne tuum-gānegdi wā weengē;

- koperatiifā tuum ween-viuvugē wala sēn be viglg sēbā pugē wā;

3 - yel-pugdg sōmblem sēn yūd a taabā faeesgo, la koeesā gom-kuuds gulsgo, n maneg n ges nebā fāa sā n saka gom-kuudsā;

4 - gom-kuudsā poore, wilgda sardā yalē, rikda sardā la b maneg n ges-a nebā fāa suka; maneg n gesgā tōe n tūu ne voto.

perezidā sēn tog n maan a soaba

perezidā wā tuumd yaa a sogs nebā n bāng b yam la b taoogs yellā weengē. Sekā rāmb tog n bānga sēn segd ne yel-pugdg fāa n bak ne sēn ka segd ne-a.

Perezidā wā n tog n yi goama legenda. A tara sor n wilg a sēn tagsde, la ka tog tū yē raaba yūg neb a taabā gom-kuvdsē wā ye. A tog n paama kaset vēeneg tū sardā sēn dīkā taa nebā fāa raabo.

Soglgo (perezidā wā n sogende)

Sard nins sēn na n dīka tog n bee goama zu-bedē bū seb nins sēn tūud zu-beda puga. Sēn na yil tū sardā rikr sōmblem paase, sekā rāmb segd n deng n bānga gom-pugdsā ne b sabab rāmba.

Woto sōngda sēn wa-b sulā yoor yīnga (boloko, segteere, zon...) zu-raad dāmb sēn be tigs-kāsenga puga tū b ttōog n tigs b nebā raab la b taoosg n zā n wa.

* Tuum noy gānegr segse

Makre

- ligd kosg bānkē sēn na paam n da koob tuum teedo.
- yēosg ne lagem-n-taar doog ning sēn get-a koodā fukr la a koosg yellā (SONAKAOOR) sebr zug nug tikri, sasa yēng kood raab weengē.
- monteers raab lēebd nengē sēn na n kō koperatiifā kēedba.

Sek tulsem yaa tōog n sed n paam būmbu (ligd saagre, koosg so-tūudsi) ne sekā rāmb fāa raabo. Tuumā noy sā n wa gānegdē tū sul sēn ta a yiib bū yīld rē n tar tēeb toor-toore tū b makd n na n zems taab tū baasgā yī gom-yēnga.

Tuum noy gānegr sek vugsi

- 1 - sēn wat-b sul toor-toor yīngā pipi yā-taaba; koees tedeng weengē;
- 2 - Sēn wat-b sulā toor-toor yīngā taoosg faeesgo, wils a taab kosg sabab faeesgo
- 3 -wilsā pēnegr so-tūuds vēesgo:
  - sulā sigl sēn ka wēnd taabā
  - b sā n sak wils a taab kosgo, sabab bus n tōe n wa?
  - yēl-bed sēn gūgdg taoor kēnde
- 4 - kell n maan n wa tāag wilsā sēn na n wa pēneg taab bū b sēn na n wa yēl tū b na n basame tū lūl la b weig taaba (gom-yēnga) Sedga sabaab
- 5 - sakr bū zāogsg gomd dīkre
- 6 - wilsā fāa sēn naag taab n dīk sard ninsā mooneg la a gulsgo, sēn wilgd tū b fāa mii tiiri.

Perezidā sēn tog n maan a soaba

Perezidā togame, yaa tulae, n bāng sedga vōore. A tog n vēnega wilsā fāa taoosgo, la togame me n vēneg wilsā fāa sēn tog n tall yel buud toor-toor b sūrē. Sā n tōe, a kitdame tī b bas sekā tī lui, karē bī b yals bilfu, n paam n yēs ne taaba, n yaool n kēng ne sekā. Yaa pakr tī gom-kuuds la sard rikr zīndi.

Soglgo

Sull fāa segd n seglga a meng neere, sēn , na yil n tōog n fāag a menga.

Nand tī b kē sedgā meng puga, b tog n deng n gesa sēn pugdā :

- d mii yellā tī seke ?
- yōod tōnd sēn tōe n paam, la tōnd tulsem la buse ?
- tōnd dūndā kosgā na n wa waa ne sabab buse ?
- tōnd gomd-n-taas yaa ānd dāmba, b bee zī-bugo, b tōogā taa ye ?
- tōnd sēn teeg bāmbā zema wān-to ? Bāmb sēn teeg tōnda zema wān-to ?
- yāmb bee tigs-kāsengā bī sullā taoor dāmba zī-bug n tōe n dīk sard zīg pugē ?
- yāmb datame tī yellā baasg yl wān-wāna ? La yāmb gomd-n-taagā rata yellā baasg wān-wāna ?
- baasg bug n tōe n noog ned fāa sūuri ? (sēn kōn paooge)
- zāosg (kongr) sā n kē suka, yel-pugdsā na n yll bōe ne a to ?

Naand 30 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sullā taoor dāmba sōsda ne koperatifā neba n na n bao b zu-loees kēer tūm.

Sebra wae soaba :: yell kelg-n-togs rabay : seb-gündü wā

- Tuum mitbā sulā kiuug-kiuug bū kiis a tāab-tāab seb-gündga.
- * perezidā wā yuūmd-yuūmd tuumā togsg seb-gündga
- tuumādā sēn yi to-to (tuuma wakat-satg sasa).
- ligdā sēn zā to-to (tuuma wakat-satg sasa).
- yuūmd pugē tuum gānegre (tuum sēn segd n maan yuūmdā pugē reng n gānegre).

Zatu n°AN VII 0035/FP/PRES sak 121 soabā sēn wilg Burkina Faso gurpemā koperatiif bulā ne koperatiif rāmbā vigl seba, kōta koperatiif rāmbā fāa noor tū b kīs seb nīns sēn pugdā koperatiif rāmba yel-getb sorwūsē wā :

- yuūmdā pugē tuum-ganegdā la ligd sōor sēn wēnda a sek tuum bāmbā.
- tigs-kāseng seb buudā fāa (mi-tiir tigsg bū tigs-lingdga)
- seb nīns sēn sōdg tēngrā tog n kīsa tuuma saab sasa, kiis a yiib sēn pugd tigs-kāsengā pugē.

- . Tuuma fāa sēn tōog n maana seba
- . Ligdā sēn yiis n tuuma seba
- . Yuūmdā tigsī la a ligd-yit- tuudg seba
- . Sulā neb teoong seba
- . Seb buud fāa sēn tōe n wilg tū sulā tuum zemsa ne zatu wā sēn date (d ges An VII 0035).

* Kelg-n-togs seb gulsg rabaare

Gulsg buudā fāa tara soay a yiib n tūudē :

- 1 - gomdā yēgre
- 2 - gomdā nug gāaga, la a yalē.

Gulsg bū kelg-n-togs gulsg buudā fāa tūuda ne bāng n leoke. Segdame tū b mii n gulsg faag-faaga, rē yaa sēn tōe n maneg karemdā la maneg gulsdā me.

Sēn na yū tū gom-sigdmā sōmblem paase, segdame tū y ges y sā n tōe :

- n pas gom-wogdā ziis a yi bū yūd rē;
- n welg gom-bulā n gulsg toor-toore, ka rē bū b welg-gom-bull fāa ne rēeka;
- n ledg gom-bi sāamsā bū gom-biis nīns vōor wumb sēn yaa toogā ne gom-biis a taaba;
- kelg-n-togs gulsg nug-gāag weengē, sagls nīns sēn pugdā tōe n sōng-y lame tū y gulsgā sōmblem paase;

- pipi guls-rulsā pugē bala, togame tū y nek sēn na n karm-a sebrā yam-leoogo;
- segdame, tū singrē wā, bī sebrā gulsg vōor puk vēeneg ne :

  - . gom-zug sēn wilgd sebrā vōore
  - . sebrā buka
  - . sebrā gill fāa kumbgo
  - . gom-tuusdg sēn singd sebrā, la gom-kuudg sēn baasd-a

- seb-vā-nensā pugē gulsgo, ne :

  - . viuug basg rul-pell fāa singrē;
  - . gomd-zutā gulsgo;
  - . gom-paal wilgri;
  - . sag-bedā la sag-bāooonesā limoro rāmb kūuni;
  - . tēngr rulsā rēesgo;
  - . gusig ne guls-bi-kēema;
  - yetsā wēn-berē tedengo;
  - gomdā ne sēn na n karm-a sebrā;
  - naands maanego.

Naand 31 soaba : Ko-waandma tik-to n paam pāng sullā seb-gandā zīime n gulsd sullā tuum rapoore (daproor), sēn na n wa tall n taas bāooga tontomdba.

b) Kelg-n-togs sebr nen-wamde.

Kelg-n-togs sebr sigda ne gom-biisi; gom-biisā naagda taab n yag goama; goama naagda taab n yag rul-pela; rul-pelā naagda taab n yag gom-kalse; gom-kalse n yagd sebrā nen-wamde;

sēn na n paas gom-sigdim sōmblem, y tōe n tūu vugs nins sēn pugdā.

- sebrā tulsem baoobo;

- gomdā vēnegre;

- gomdā faeesg la a wilgri;

- yel-tūm soay baoobo (n welg sēn zoe n beē wā ne yel-tūtā, yel-mengsā la gom-kuudsā);

- gom-kuudsā ne yel-pugdsā wilgri.

d) Seb tedengo

Sull pugē, la sul ne taab sūka, b tedemda seb n kōt taab koeese. Sebā tedeng vōor yaa tōog n gom ne ned sēn be zī-zāorgē tū f ka tōe n paam a mengā tao-tao ye. Rūndā wā, seb tedeng yaa leta gul s n kō taaba, (gom ne leta), la telegaraam, telegs la fags rāmb me beeme.

Seb-tedemdma buud toor-toor n be. D tōe n bānga sull pugē leta n welg ne ligd yaoob seba, ligd geelg seba, tū ketē.

Naoor wusgo, seb tedeng yaa letr b sēn deeg leokre.

Seb-tedeng buudā fāa wēengē, sōmbame tū b bāng :

- koeeg ning b sēn dat n kō;

- koeegā sēn na togs to-to;

- sēn na n deeg-a sebrā sēn zoe n mi būmb ninga;

- leokr sēn segde;

- leokr sēn tōe n beool n kō

Koperatiif tūmd-n-taasā geta sebā a sēn toondā n bāng a haihaale. Rē n so, tū letr gulsg la a nen-wamd segd n maan ne maag-m-menga.

Gom-kalg ning sēn loogā pugē, y yāa noay sēn tog n tū n paas gom-sigdimā gulsg sōmblem. Yāmb sūur sā n bee ne seb gulsgo, bū y ges nobāmb n paam n sōng y menga.

Sebrā nen-wamdā wēengē, d tōe n kōo sagls sēn pugdā :

- letr gom-biis tog n puga taab sōama (seb-vā-nengā segd n yll vēenega, n tar yamleoogo);

- koperatiifā leta fāa tog n gulsa ne masin-gulsdga;

- ned fāa tōe n talla soay sēn zems ne-a letr gulsg wēengē (tēngrā, d wilgda soay kēere);
  - bao-y seb-vāoog la let-wuus paoong sēn ka toogo, tū b buudā ya sōma;
  - guls-y koperatiifā yuor seb-vāoog la let-wuug buud sēn ya sōama zug ne masín-gulsdga;
- letr nen-wamd yaa bōe ?

Letr nen-wamd yaa wugds nins fāa sēn kēed a gulsg pugē la b sēn pugd taab to-to. B sēn wae n yāt-b rāmb la woto :

- sēn gulsd-a sebrā ne a sēn viē;
- raarā;
- sebrā sēn gulsd a soab yīngā yuor la a sēn viē;
- sebrā sēn yitē (tōnd sēn beē, yāmb sēn beē);
- letra vōore;
- letrā tulsem bī letrā menga, ne :
  - .a singre (gom-kēedga)
  - . letrā vōor yidgri
  - . letrā baasgo (gom-yiisdgā)
- nug-tika

wilgr yīnga, tōnd na n dīka makr ne leta a wāna :

- 1 - sebr tedeng ne bānk sēn na n vēneg ligdā zāab yel kēere;
- 2 - letr sēn guls INERA n na n kos sōngr būmb baoob wēengē;
- 3 - letr sēn guls seyenseya koperatiifā ne seyenseya sard tūendum wēengē.

1) Sebr sēn tedem ne bānk n nan vēneg ligd zāab yel kēer makre.

Mogteed zi-waandi koaadbā
Koperatiif
Gānzurg porvēnsā

yuum-vēkr kiuug rasem a 5
Mogteedo

1991

Limore : 002/91/BIB

tulsem:.....
 zīgā :.....n gulsd.....
 .....
 Mise.....
 Wala tōnd sēn sōs rūnda wā, yaa sū-noog ne maam .....,
 .....
 M saagda m yamē, Mise, tī y na sak n deeg la y tē tī m sīd waoogda
 yāmb ne m sūur fāa.
 Sullā perezidā yūr yīnga,
 ligd-zāad kāsenga nug-tika

2) Iétr sēn guls INERA n na n kos sōngr būmb baoob wēengē makre

Tulsem : būmb baoob sōngr
kosgo

INERA taoor soabā sēn be
Waogdgo

Mise le dīregtēere,

Yūm a tāab la woto, bāag a ye, tōnd sēn ka tar-a halhaal n kē.....
 sēn be ----- sēn be----- porvēnsē wā Zī-waandi
 vēenema pūga. Mui buud ning (y) tuum mitbā sorwūs rāmb sēn
 saeeg tī mui-koadbā kood bāoogē wā wēnda a yeesda bā-kāngā.
 Mui wā womb sēn tar boogr n dab hal yūm a yiib rōandā wā kōta
 kaseto.

yaa sabab kāngā yīnga, la m da ratē, n bōs yāmb tuum mitbā
 sorwūs rāmba, tī b sōng-d tī d yi yellē wā, la tuumdā bōn-tūuds ra
 yūg d koadbā pāng ye.

M kotame, Mise le dīregtēere, tī y sak n deeg la y tē, tī maam sīd
 teega yāmb m fāa-fāa.

Naand 32 soaba : Mogteed koperatif perzidā BP 45 Gānzurg porvēes.

Sebrā toaanda: Mogteed
Koperatif perzidā
BP 45 gānzurg porvēes

Naand 33 soaba : Zorg seyenseya (CNCA) perzidā gānzurg porvēese.

Zorg Seyenseya (CNCA)
perzidā gānzurg porvēese

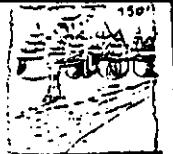
3) Letr sēn guls seyenseya, koperatiifā ne seyenseya sard tūudum weengē makre.

ges-y ligdā zāab rot noy sebē
(bānk rāmba, kees rāmba, ti ketē).

Naand 32 soaba : Mogteed koperatif perzidā BP 45 Gānzurg porvēes.

Sebrā toaada: Mogteed
Koperatif perzidā
BP 45 gānzurg porvēes

Naand 33 soaba : Zorg seyenseya (CNCA) perzidā gānzurg porvēese.

Zorg Seyenseya (CNCA)
perzidā gānzurg porvēese

Letr toonda būmb a ye tāa yīngā. Letrā gomd segd n yūl tūga. A tūlma bee ne letrā guisgo. La sūngrā ne baasgā me segd n yūl tūse. Tēngrā; d sōdga leta sūngr la b baasg bilf n wilgi.

Letr sūngre

- 1 - Ne seb-kāngā, yaa sū-noog ne maam tū m wilg-y yellā sēn zem tēka...
- 2 - Yaa sū-noog ne maam tū m tool-y...
- 3 - Gomd ning yāmb sēn guis letrā zi-likr kiuug rasem 20 yūm 1990 soabā pugē n sokā wēengē, m wilgd-y lame tū...
- 4 - Yāmb sebr ning yell sēn gom tū loogā leokr pugē, m wilgd-y lame tū y bāng tū m sakame tū ...
- 5 - Tōnd sūur yaa noog tū d na n le sok-y yasa, sēn na yūl n tōog...
- 6 - D kotame tū y sak n deeg d barkā puusgo, yāmb sēn ...

Letr baasgo

- 1 - M dengd n puusd-y-la barka Mise, la m bōsdame tū y sak n deeg la y tē tū m teeg-y-la m fāa-fāa.
- 2 - Tē-y-yā, madaam, tū tōnd bee yāmb yīngā;
- 3 - Sak-y n deeg-y-yā, Mise le directeere, tū tōnd sūur sūd pida ne-yā;
- 4 - Mam sēn tēed tū y na n kāab-m-la noog yīngā, kamarate, m sūur puussem be ne-yā.
- 5 - sak-y-n deeg-y m puusgā ne sū-noogo, Mise le directeere.
- 6 - Ne zood yīngā, Burgu Doboa.

Gom-kūudga

Koperatiifā kēedb sā n pēnegd taaba, tuumā kēnda sōma. Koperatiif pugē, segsā sā n maand sōama, kēedbā tūuda be n paam kooes la kibay wusgo : segsā togsg seba, tuum sēn maan tū loog seba, tuum sēn na n gāneg seba, tū ketē.

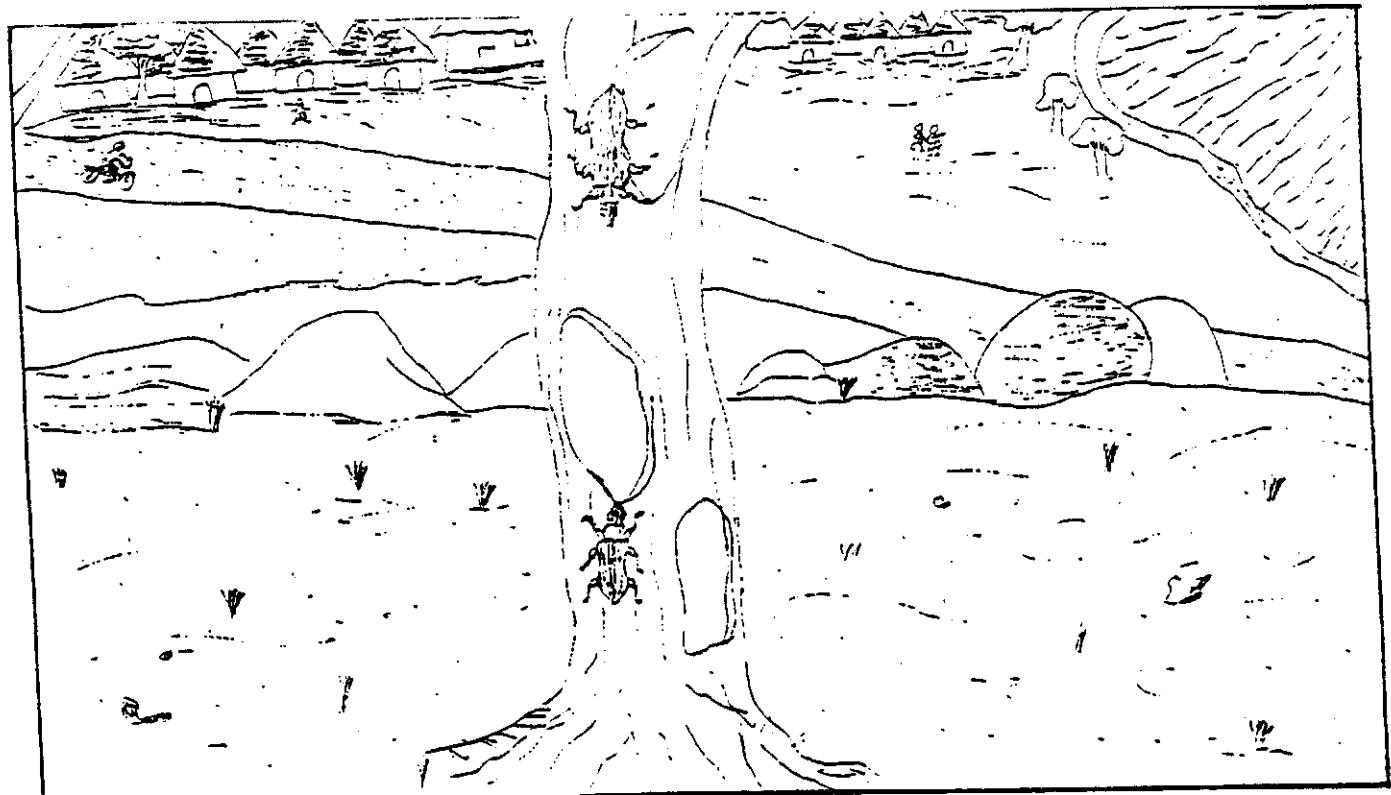
Zāmsgā seb-kill kāngā tara rabay ne goam kēer togsgo. A le tara maan-n-bāngr dāmba tū bala b sā n dat tū goam togsg sōmblem paase, rēnd tū b make, la b maane.

Sebr 10 soaba : Koperatiif pugē neb vūm, rog-n-mik la laog yel-zisgdi.

Yel-tagd nins sēn sāam-d-b koperatiif tūuma taoor kēnda sōor yaa wsgo :

- a) Vūm la rog-n-mik yel zisgdi
- kūun sēn tūud ne no-noom;
- Weoogr yam. (kudem naam weoogre);
- Yā-taab kaalem zī-waandi wā tūntumdb ne kēeng sōangdba suka;
- Nin-bu-toayā zab-yaalse (kom-būb ne nin-kēemba);
- Maan-m-yam zab-yaalse (polōntiki, wēnd sor-tūudum);
- Kis-taab zab-yaalse (bakre) kēed paals ne tēng-n-biisi, na-biis ne talse, seb-mitb ne sēn ka mi-b sebre;
- Raood bū pogr zab-yaalse (rap ne pagba);
- Zīis soolem poorē zab-yaalse (tēng-soben-dāmb ne kos-n-kēg rāmba);
- Kēed-yaoosā ne kēed-rēemsā zab-yaalse;
- kibay kūun kaalem, koperatiifā zāadb zāmsg kaalem.

Naand 34 soaba : Ko-waandmā tik-to n paam pāng sullā pugē, wām-taab sā n ka bē, tūuma siglā sā n yaa yooko tū pū-peelēm ka bē neba ne taab suka, sebr zūlēm, yell-bāmba fāa kitdare tū sullā komse, n bē, tū tum sā n pa paam tao bū a wa ki menga. Rē makda ne bōn-vūlī sēn po tuga, b koms-a lame n kit tū tum sā n pa paam tao, bū tuga wa ki. D gūus tū koperatiifā pugē wā mi n yaa woto ne nebā.

b) Laog yel-zisgdi

- Bōn-buudā la titā paoong tōog kaalem;
- Noor daabo;
- koobā tuum teed kaalem;
- Laog zāadbā ka kōt ligdi, koperatiifā me ka tar a toorē ligd n tōe n zā a meng ye;
- Koperatiifā ka tar tōog n yaood tūntumdba ye;
- Zī-waandi wā bee suka, t'a taab yaa toogo;
- Zī-waandi wā ka tōe n zā tuumā teed sōama ye.

Yel-zisd bāmba fāa kītdame tī koaadba suka wum-taab ka be, tuumā ka le kēnd taoore, nebā fāa foosda b nus n ka le rat n kelg būmb ba a ye yelle, segsā la tigisā ka le kēed sōama, samā la koomā ligd ka le kēed wa sēn segde, lagem-taab tuumā lebg yood-yoodo, sēn pē-b ne sēn zār-b zoet n basda koperatiiffā tuuma.

Nebā fāa sā n sak n tū koperatiifā noya gilli, a tuuma kēnda sōama. "Samd yaoob yāngda zoodo".

Sebr 11 soaba : koperatiif vuum ne sēn be-b keengā

koperatiifā vuum ne sēn be-b keengā tūlem.

a) minim weengē

Yaa sōangdb sēn be-b keengā n zāmsd koperatiifā kēedb tuum-minim, koobo, koom, vuum yel la laog zāab weengē.

b) Laog zāab weengē

Sēn sing ne koperatiif bull n tī ta koperatiif mengā, koperatiiffā ka tar a toor pāng n tōe n tum ye.

Baraas tūubu, zī-kooaadgā manegre, koobā tuum teed la bōn-buudā ne titā baoob fāa tūuda ne keeng sōangdba nugu. Koperatiifā sēn paam tī b sōng-a ne minim la laogā yīnga, wakat koeeq bī wakat sēn woglg bilf pugē, a wat n fisgame n tōog n tum ne a meng pānga.

Koperatiifā keeng sōangdb yaa ānd dāmba ?

a) Pipi, koperatiif rāmb sēn kood n waandē wā sōangdb sēn be keeng reng n yaa soog ning sēn get-a bāmb yellā : koob la guulg yel-get soogo , ne ween-viug koglg la koomā yel-get soogo .

b) Sēn sōngd-b zī-waandi koperatiif rāmba ne ligd yaa :

- Kees ning sēn kōt-a ligd koobā yīnga (seyenseya);
- Bānk ning sēn get-a leebga, lozīn dāmba la kooba tuum yellā ;
- Burkina bānk ēnternasēonalā ;
- Porze "sānsibilisasēo".

d) Zī-waandi wā leb n tara tumd-n-taa sēn be keeng n sōngd-b ne tuuma. yaa :

- A Komi Albeer ne a roagdba lagem-n-taara sulli;
- Porze Manazma de lirigasēo/Burkina Faso (Peyemi/BF);
- Koomā yel-get soogo/Oyenbah);
- Porze ning sēn sagend-a neb la zāmsd-b baraas rāmba tuumā;
- Lagem-n-taar ning sēn get-a mui wā tigsg la a manegr yella (Sonakoar);
- Kom-bāooneg la kasem kaoreng yel-getā soogo ;
- Ween-viug koglg la koom yel-getā soogo.

Zī-waandi koperatiif sēn ka pukd a meng baasg yaa a lūlise.

Sebr 12 soaba (F12) : Koperatiif sēn get a meng tuum yōgengo

a noy tūubu, la a ligd zāab yell maanda

a wān n mag a meng tuum n gese ?

Ad roog sēn wilgd koperatiif sēn get a meng tuum yōgengo, a noy tūubu, la a ligd zāab yell sēn tōe n mag a meng tuum to-to.

yōgengā buka	Yōgengā teed sēn tōe n sōng magbā	sēn be		sōma	sōma bilfu	ka sek ye	ka sōma ye
		n ye	ayo				
lagem-n-ta pēbre gur- pema vilazoa	<u>Sēb sēn ya tilae</u> - kēedbā sōdgr sebre - ligdā sōadg sebre (sēn kē ne sēn yi wā fāa tōe n wilgame) - sek la tigsg sebre - sullā pugē vūm noy sebre, mi-m-tiir sebre						
lagem-n-ta bigemde koperatiif	<u>sul la sēb sēn ya tilae :</u> - mim-m-tiir sebre - viglig seba - sullā pugē vūm noy sebre - koperatiifā kēedb sōdgr sebre - sull taoor dāmb sēn get sēbā ne nebā zāab sōma - tuum sags-sula - bolok zu-raad dāmba - segteer zu-raad dāmba - ligdā sōadg sebre ne rogise - ligdā sōadg sebre sēn ka tūud ne rogise - segsā sēn gānegā, fāa tōog n maana tuuma sasa (100%) - segsā sēn gānegā, pusuk n tōog n maan tuumā sasa (50%) segsā sēn gānegā, naas n poultr n tōog n maan tuuma sasa (25%) - segsā sēn gānegā, sēn tōog n maan tuuma sasa paoooga naas-n-poultr; - segsā fāa koees sēb sēn pidi (100%) - segsā pusuk koees sēb sēn pidi (50%) - segsā naas-n-poultr koees sēb sēn pidi (25%) - segsā sēn paooog naas-n-poultr koees sēb sēn pidi						

	<ul style="list-style-type: none"> - koperatiifā kēedb fāa wata segsā (100%) - koperatiifā kēedb pusuka, bī sēn yūd rē wata segsā - koperatiifā kēedb sēn paoog naas-n-puutr wata segsā - tigs-kāsensā sēn gānegā, fāa tōog n maana tuuma sasa (100%) - tigs-kāsensā sēn gānegā, pusuka, bī sēn yūd rē tōog n maana tuuma sasa - tigs-kāsensā sēn gānegā, naas-n-puutr n tōog maan tuuma sasa (25%) - tigs-kāsensā sēn gānegā, sēn paoog naas-n-puutr tōog n maana tuuma sasa - koperatiifā kēedb fāa wata tigs-kāsensā (100%) - koperatiifā kēedb pusuka, bī sēn yūd rē wata tigs-kāsensā - koperatiifā kēedb naas-n-puutr wata tigs-kāsensā (25%) <p>koperatiifā kēedb sēn paoog naas-n-puutr wata tigs-kāsensā</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuuma teed sebr sēn pids zānga - tuum teed sebr sēn ka pids zānga - ligd sēn kō samd sebr sēn pids zānga - tuuma teed sēn kō samd sebr sēn pids zānga - ligd samd yaoob sebr sēn pids zānga - ligd samd yaoob sebr sēn ka pids zānga - tuum teed samd yaoob sebr sēn pids zānga - tuum teed samd yaoob sebr sēn ka pids zānga 				
	<ul style="list-style-type: none"> - koperatiifā kēedb fāa mii seber (100%) - koperatiifā kēedb pusuk mii sebre (50%) - koperatiifā kēedb naas-n-puutr mii sebre (25%) - koperatiifā kēedb sēn paoog naa-n-puutr mii sebre - sama fāa lebsame (100%) - sama pusuka, bī sēn yūd rē lebsame - sama naas-n-puutr lebsame (25%) - sama sēn paoog naas-n-puutr lebsame 				

Sā n ya n-ye, ningda : y

Sā n ya ayo , ningda a

Sā n yaa sōma wusgo, ningda : s.w

Sā n yaa sōma bilfu, ningda : s.b

Sā n ka seke, ningda : k

Sā n ka sōma, y ningda k.s

Sēn be rotā pus vōor la woto, a Mise Silvē Korg sēn wegs n wiligi.

Ko-waandmā sullā sōng-n-meng sebre sēn yaa ningetg b tuum kānsa wildg yīnga.

- sullā neb wum-taab vuum sēn yaa to-to
- nebā la b tuumā siglg sēn yaa to-to
- ligdā koglg sēn yaa to-to
- sullā tum-tumdb sebr minem pāng tek sēn yaa to-to

Walla ning-getg sēn wilgd yāmb y nin puugā, seb kāngā me wilgda yāmb būmb ning fāa sēn paooge bī sēn yaa kegr sulla tuum a naas d sēn sōdg b rāmb d sebrā singrē wā.

Moos maana b yel-bünd n yet tī ningetg sāoa tūud-n-ta-yaalga.
Sullā tuumā wldg sōng-n-meng seb kāngā wilgda tōnd wldgā na-kēndr sēn yaa soaba.

Kaanē, wldgā sebr tikda tuum-zut a naas d sēn sōdg sebrā singrē wā; d tēeg d mens yesa.

Pipi soaba : sullā neb wum-taab vuum sēn yaa to-to

a yiib-n-soaba : nebā la b tuumā siglg sēn kēnd to-to

a tāab-n-soaba : ligdā koglg sēn yaa to-to

a naas-n-soaba : sullā tum-tumdb sebr minem pāng tek sēn yaa to-to

Wldgā tik fāa zugu, d maanda wēn-wēna ? Yaa ne sukr dāmb sēn be seb kāngā pugē la sulla ned fāa tōe n wld tuumdbā waia sēn segde. Tuuma wldg tik fāa zug sukr dāmb la woto :

pipi tuum-zugā sukr dāmba :

d segd n deng n bānga sullā noy seb la b mi-m-tiir seba fāa sā n beeme būl ? yaa tik-to-paam-pāng sēn yaa Burkina Faso fāa sullā tik rogem sebrā n wilgd seb kāns sēn yaa b rāmba.

Sul paal la sul kud tuum seb sēn segd n beē la woto :

-sullā viglg noy goosneer sēn mi-tiir sebre (estati wā)

- sullā zems-taab noy sebre (reglema ānterlyeeer)

- sullā mi-m-tiir sebr sēn yaa sul paal rēnda (agerma)

sul-paalā paamda seb kāng hokomsārya

- Sullā mi-m-tiir sebr buud a to sēn yaa sul kuda rēnda.seb kāng yaa ministr tuuma soog zak pugā n kōte; yaa koobā ministr a toor nug-tikr n be be n kōt kaset ne sebrā tōog sēn yaa soaba

- sullā ligd kōom,a yiib sebre; ligdā seb rogise

- sullā seg-taab sebre (tigs bāooneg ne tigs bēda)

- sullā arzek sēn be fāa sōdg sebre (kaye ēnvānteer)

- sullā ligd-vēeneg pengr sebre (kaye keredi)

- sullā arzek koeems pengr sebre (ki bī mui pengr sebre)

- sullā ligd-vēeneg sam lebsg sebre
- sullā arzek sam lebsg sebre

D sā n ges n mik tī sebā fāa beeme, d togd n bānga sebā yembr-yembr fāa zāab sā n yaa sōma (koeesā sā n gulsda wakat fāa bī pa gulsde)

Sullā sā n tar tuum seb gill fāa d yetame tī yaa sōma wusgo.

Sullā tuum seb sēn be sā n yūda seba fāa sēn segd n beē wā pusuka, d yetame tī sāowā me bala.

Sullā tuum seb fāa sēn be sā n paoog sōor sēn yūd seba fāa pusuka, yaa yooko.

Sullā suk a meng n gese goosneer mi-tiir noya sebre ne sullā zems-taab noyā vōor wumb ne nebā yaa sōma bī ? Nebā tūuda no-kāns b tuum fāa pugē bī ? Leokr dāmbē wā, neb koabg pugē koabg sā n pēge, yaa sōma wusgo.

Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n pēge, yaa sōma.

Sukr fāa ne koabg zugu, pēgdbā sā n paoog neb 60, yaa yooko

Sullā suk-a-meng n gese, nebā wata seg-taaba buud fāa neer bī (seg-taab bāooneg la beda ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n pēge, yaa sōma wusgo.

Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n pēge yaa sōma

Sukr fāa neb koabg zugu, neb sōor sēn pa ta 60 sā n pēge, yaa yooko

Sullā suk-a-meng n gese, sullā taoor dāmb biru wā tuumda me n tūud noyā seb sēn sagle ? neb kēer sā n wa līl tudgr pugē, biru wā tūuda sibgrā soy bī, a pa tūudi ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabgā fāa sā n pēge, yaa sōma wusgo

Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n pēge, yaa sōma

Sukr fāa neb koabg zugu, neb sōor sēn pa ta 60 sā n pēge, yaa yooko

Sullā suk a meng n gese, sullā arzek zāab yaa vēeneg bī lik ne sullā nebā ? sullā tigsda neba wakat kēer n wilgd kēer arze ka zāab b vōor bī ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabgā fāa sā n pēge, yaa sōma wusgo

Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n pēge, yaa sōma

Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n pēge, yaa yooko

Sullā suk a meng n gese, tuum-n-taara yam sullā pug yaa sōma bī ? bolok dāmbā, sekteer dāmba, zoon dāmbā, tēnsa neb toor-toor ne taab wum-taab vīlma tuum pugē yaa sōma bī ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n pēge, yaa sōma wusgo

Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n pēge, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, neb sēn pa ta 60 sā n pēge, yaa yooko

Tuum-zug a yiib soaba sukr dāmba

Yaa modgr ne sullā neb fāa tī b bāng sulla sēn sigl g to-to tī tuumdā tōog n kēn neere. Tuumdā minim la wum-taab sā n beē, sull sigl-sōng makr yaa woto :

Sullā tara biru sēn yaa sullā taoor dāmba. D tēeg n bāng sullā biru sā n vota me bī kōo wa rog-n-mik naam biru wā teelg yīnga, sul-bāaneg n togd n beē n sōngd biru wā tī tuumda ra kill ba a ye. Sul-bāooneg kāns boondame tī :

- koomā puī-n-zems-sulli
- na-saar birgā, mui-buudu, tī-puusdma la būmb a taa sēn na n kō koaadba sulli
- ko-waandmā tuumā biis fāa raag baoob sulli
- rūmsā gōod-yaarā gīdgr sull bāoonega koglg yīnga
- muyā, beng-zēbā, la zē-biis a taaba me bāng-b-zīslēm sulli (peesgo)
- buud goam yōod sulli, neba sebr zūlēm digb yīnga, tī ketē.

D sā n ning sullā biru neb kēenga, sulla suk-a-meng n gese biru wā teelg sull bāooneg d sēn sōdg yīngrā beeme bīl ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabgā fāa sā n yeel tī n-ye, yaa sōmā wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tī n-ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tī n-ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese bāoogā pugē tuumā puya wen-wēna. Bolok rāmb bīl ? zoon rāmb bīl ? Sekteer dāmb bīl ? Segōndeer rāmb bīl ?

Koomā puīb puya ray bīl ? Lagem-taab tuum beeme bīl ? sullā tūuda kooba tuum na-kēndr tū-tī-yīl neer sor bīl ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabgā fāa sā n yell tī n-ye, yaa sōmā wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yell tī n-ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yell tī n-ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese, nebā wata seq-taab tīgsis sōma bīl ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabgā fāa sā n yell tī n-ye, yaa sōmā wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yell tī n-ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yell tī n-ye, yaa yooko.

Tuum-zug a tāab soaba sukr dāmbā

Sullā suk-a-meng n gese, ligda zāab seb fāa beeme bū ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n yell tū n ye, yaa sōma wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tū n ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tū n ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese, bānk rāmba toor-toor pugē sullā tara ligd-bīngdim bū ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n yell tū n ye, yaa sōma wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tū n ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tū n ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese, koomā lig yen-yen tara bīngr zīig bānk pugē bū ? sullā bānkē ligdā paasda wakat fāa bū ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n yell tū n ye, yaa sōma wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tū n ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tū n ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese, yuum-sar fāa, seb sēn wilgd ligda pāoong soy, a yiib soay , a bīngr soay, sullā sēn tar kēeng sam soay, sullā arzek-kōeems sēn be la sēn yi soay beeme bū ?

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n yell tū n ye, yaa sōma wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tū n ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tū n ye, yaa yooko.

Sullā suk-a-meng n gese, sullā tara tuum a taab sēn pa koobā, tū kēesd ligdi la paōong a taab bū ?

Makre : tūlm-doog bitig, mansin werdga tū ketē

Sukr fāa neb koabg zugu, koabga fāa sā n yell tū n ye, yaa sōma wusgo
Sukr fāa neb koabg zugu, neb 60 sā n yeel tū n ye, yaa sōma
Sukr fāa neb koabg zugu, ned sēn pa ta 60 sā n yeel tū n ye, yaa yooko.

Tuum-zug a naa soaba sukr dāmba :

Sullā suk-a-meng n gese, buudā goam zāmsg karen-doog beeme sēn yaa sulla meng soolem bū ?

sullā tuumtumdba fāa suka, ānd n mi gulsg la kaorengo . Pagb wāna ? rap wāna ?

Sulla biru neba fāa mii sebr bū ? b pusuk n mi sebr bū ? sēn pa ta b pusuk n mi sebr bū ?

Sukr fāa leokr dāmb sā n wilg tū neb 100 zugu koabga fāa mii sebre, yaa sōma wusgo

Leokr dāmba sā n wilg tū neb 100 zugu yaa neb 60 n mi sebre, yaa sōma leokr dāmba sā n wilg tū neb 100 zugu sēn mi b sebr pa ta neb 60, yaa yooko.

Ko-waadmā sull yalē bāngr geel kumbgo

Tuum-zug fāa zugu, sōd-y leokr dāmba toor-toore
sōor sēn yūda wā wilgda sullā yalē

pipi soaba yaa sōma wusgā leokr dāmb sōor sēn yūda, wilgdame tū sullā tuum yaa sōma wusgo, tuumd ning zug sukrā sēn maana.

Yiib-n-soaba : yaa sōma wā leokr dāmb sōor sā n yūda, wilgdame tū sullā tuum yaa sōma, tuumd ning zug sukrā sēn maana

Tāab-n-soaba : yaa yookā leokr dāmb sōor sā n yūda, wilgdame tū sullā tuum pa sōmb tuumd ning zug sukrā sēn maana ye; sullā biru tōyā wakat kāng n bool sullā fāa neb tigs-kasēnga, tū b bao yellā tūm tuolle. Tigs-kasēngā sā n na n wa maane, sullā biru tōe n bōos-a koob ministr soog zaka rāmb tū b wa sōng-b ne manegre. Sullā tara sor n bōos neb a taab sōngre b sā n mii tū ninkāens me tara b sōngrā minem pānga.

Vēneg-n-paasg koeega :

Seb-kānga gulsa ne buud goam a yiib bal na-nanda

pipi soaba : sebrā bee ne moore

yiib soaba : sebrā bee ne nasaarende

Sēn na n kit tuumd widg sōng-n-meng sebrā tuumd yī sōma, neb 100 zug fāa, sukrā togd n zemsa neb 20 wall 25 bala.

biru wā sā n kumb geela n sa, a boonda tigs kasēnga, n wilg neba biru wā fāa kumbgā biisi la b sōng-taab n bao zu-loeesā tūm tao-tao.

D ning d yamē : D sā n sōd yārga (taablo) fooll fāa pigsi, d tōe n bānga koperatiifā tuumā sēn yī sōma zīis ninsi, la b sēn ka yīē sōma.

Sebr 13 soaba : Leta sēn tōe n tū soay nins n foos a nusi.

Dūni wā tōr laogā sēn gāe neng ning masā wā yīnga, zemsg yōgeng tuum gānegdī wā (PAS), tōnd tēngā pāng sēn boogā, kitame tū goofneema yērsd bilf-bilf n dat n bas koadbā tū b zā b mens/ zī-waandi wā koob tuumē, tuum nins pugē a sēn da kēes a meng zāng n sīd yiis ligd wusgā (baraasā tuub la zīgā manegre).

1) Leta wā nus foosg reng n yaa ligdā kūun wēengē. koperatiifā tog n tuum ne a meng pānga.

- koomā tuum teed manegre
  - tuum teed nins sēn sāam-bā tecogo;
  - ko-buudā la titā paoongo (bōn-buudā, birgā, titā buud toor-toore).
- 2) goofneemā wā nus foosg leb n yaa tuum minima wēengē; -koperatiifā tog n bāng n yōgma a meng koobā, koomā, vūmā la laogā zāab pugē. D sā n dīk makr ne biig b sēn na n yāk bīsrē, d tōe n yeelame tū bīsrē yākr tara a wakat la a so-tūudsi. Na n yū a woto me ne goofneemā wā nus foosgo, sēn tog n tū sasa la maane nins sēn pugdā, sā n yaa ne ko-waandem bāo-pēbre.
- a) goofneemā wā sōngr ne tuum-mitbā la ligd-tuimdā, n gū yūm a nu tōre.
  - b) Koperatiifā sā n kose Leta tōe n yīd n sōng-a-la zaalem, n gū yūm a nu tōre.
  - c) goofneemā tog n kell n ges n sōnga ne tuum-minim la ligdi, n gū yūm a nu tōre; rē fāa goofneemā maanda zaalem;
  - d) goofneemā wā nus foosg mak-n-ges singda ko-waandem bāoogā tuk tū yūm piig la a nu (yūm 15), n tall n gū yūm a nu. goofneemā wā nus foosg mak-n-gesg sasa kānga (yūm a nu wā), pugē, koperatiifā ket n tōe n bōsa goofneemā wā tuum-mitb sul-kēer sōngre; la b sēn tūm tuumd ning fāa, a tog n gesa b yelle.

Yaa b sēn na n wa mag n bāng koperatiifā tōog tek goofneemā wā nus foosg mak-n-gesgā pugē, la goofneemā wā yaool n tōe n sīd foos a nus zāng, la rē tā bāngame tū koperatiifā minima taa a kēedbā raabo. Goofneemā wā sēn tar polōntik ning ne ko-waandma bātā yaa wa sīnoa rāmbā yelbūndā sēn yet tū : "fo sā n mi tū f na n kōta f zōa zīm daar fāa, bī f tolg n zāms-a zīm yōgbo".

Sōngr ne a sēn yitē me, a ka tōe n ket n beē n ka satē ye; sōngr rīg n yaa nan gūudē bī yīdgu. Vl-m-to maasmē wakat buud fāa saamda ninsaal burkīndlīm. Yel-pakr buud fāa taoore, ninsaal tōe n talla a yēesem, n tūm n fāag a menga.

D ning d yamē : Peyəmi/bf sēn get ko-waandma bāt a nu wā suka,
Mogteed bāoogā (yūum 27) bal n tar yōgeng teed sēn
wēnd a na tōog n zā koperatiif sōma.